

Zitting 2000-2001

15 maart 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, MEDIA EN SPORT

Vraag om uitleg van de heer Marino Keulen tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de opvolging van de met redenen omklede motie van 19 maart 1999 betreffende de verwaarlozing van het beschermd kasteel van Beaulieu in Machelen

Vraag om uitleg van mevrouw Isabel Vertriest tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over ruimte voor jongeren

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de aangekondigde aankopen van de voormalige bioscoop Kladaradatsch ! en de administratieve hoofdkantoren van De Lijn

Vraag om uitleg van de heer Walter Vandenbossche tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de klasj van Kladaradatsch !

Vraag om uitleg van de heer Marino Keulen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de stand van zaken van de Kladaradatsch !- saga

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de geplande rationalisering van het orkestenlandschap

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Van Hecke tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de toekenning van internationale subsidies aan muziek- en podiumkunstengezelschappen

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over theater voor de middenklasse te Brussel

Commissie voor Cultuur, Media en Sport

Donderdag 15 maart 2001

VOORZITTER : De heer Jos Stassen

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 9.52 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Marino Keulen tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de opvolging van de met redenen omklede motie van 19 maart 1999 betreffende de verwaarlozing van het beschermd kasteel van Beaulieu in Machelen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Keulen tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de opvolging van de met redenen omklede motie van 19 maart 1999 betreffende de verwaarlozing van het beschermd kasteel van Beaulieu in Machelen.

De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, Fons Jansen, een bekende Nederlandse cabaretier, vertelde ooit dat toen hij met zijn rapport thuiskwam, zijn vader niet boos, maar verdrietig was. Wat dit dossier betreft, ben ik boos én verdrietig.

Nagenoeg dag op dag twee jaar geleden werd in deze commissie door de heer Marsoul een gedenkwaardige interpellatie gehouden over de toestand – maar vooral de wantoestand – van de Beaulieu-kasteelsite. Mijnheer de minister, u hebt zich toen, in uw hoedanigheid van volksvertegenwoordiger, samen met andere collega's bij die interpellatie aangesloten. Op diezelfde dag werd door het secretariaat van uw fractie ook nog een motie opgesteld waarin deze wantoestand werd aangeklaagd en waarbij werd gepleit tot het dringend overgaan tot actie. Het was toen al geen vijf voor twaalf, maar vijf na twaalf.

Als we op een volwassen manier met elkaar willen omgaan, dan moeten we elkaar niet alleen de goede dingen zeggen, maar moeten we ook foute dingen durven vernoemen of eventuele gegronde klachten durven formuleren. In dit verband wens ik een uitspraak van uzelf te citeren. Ook deze uitspraak dateert van de vergadering van 18 maart 1999 en was gericht tot mevrouw Demeester, de toenmalige bevoegde minister voor het patrimonium. U zei toen : 'Mevrouw de minister, we zijn verkozen om te spreken en vragen te stellen. Soms zijn dat moeilijke vragen die u ons niet kwalijk mag nemen, zeker niet als de feiten zijn zoals ze zijn. Dit is om te huilen, want het gaat om een schrijnende toestand waar we zo vlug mogelijk iets aan moeten doen'. De toestand waar u naar verwees, was dus die van de Beaulieu-site in Machelen.

De Beaulieu-site betreft één van onze mooiste erfgoedstukken uit de zeventiende eeuw en is een prachtige weergave van de toen heersende tijdgeest. Wie zeventiende eeuw zegt, denkt onmiddellijk aan Jean-Jacques Rousseau en aan de verzoening of symbiose tussen mens en natuur, zeg maar ecologie en holisme avant la lettre : proberen de natuurelementen te verzoenen met de mens en zijn leefomgeving. Het gaat over het verhaal van zien en gezien worden, van tonen en zich aan de omgeving laten zien, waarbij de factor licht een grote rol speelde.

Het kasteel van Beaulieu is daar dus één van de veruitwendigingen van. Op dit ogenblik wordt daarover trouwens een studie gemaakt door een cultuurhistoricus. Het zal omwille van de erin vervatte symboliek beslist een boeiend werkstuk worden, waaruit ongetwijfeld zal blijken dat deze site niet alleen een wetenschappelijke waarde heeft, maar ook een unieke omgevingswaarde.

Mijnheer de minister, de voorbije twee jaar is over dit kasteel vooral een schijn discussie gevoerd. In de pers wordt voortdurend de vraag gesteld of daar

Keulen

nu al dan niet kantoren zullen komen. Dit is dus een vraag naar de bestemming. Ontwijken we daarmee echter niet de essentie van het dossier? Decennialang heeft dit dossier stilgelegen, maar de verwachtingen waren wel hooggespannen toen u de portefeuille monumentenbeleid opnieuw toegewezen kreeg. Daarbij werd voortdurend de vraag gesteld hoe we aan die restauratie opnieuw de nodige impulsen konden geven en hoe we daarbij de omgeving konden betrekken. Dit kasteel heeft immers niet alleen een grote historische symboolwaarde, maar geldt voor de mensen uit de omgeving – maar ook voor elke Vlaming die bekommerd is om de geklasseerde monumenten en landschappen – als referentiepunt. Voor de mensen ter plaatse hangt het zelfs samen met hun achtergrond en roots. Hebben we in de geschiedenislessen niet allemaal geleerd dat we de toekomst pas vertrouwensvol tegemoet kunnen zien als we ons verleden goed kennen en daar het nodige respect voor opbrengen?

De Vlaamse Gemeenschap dient in dit dossier als mentor, verzoener, impulsgever, motor en bindmiddel op te treden. Mijnheer de minister, u beschikt in dit verband over een prachtig instrument, namelijk de Stichting Vlaams Erfgoed. Deze stichting heeft in het verleden reeds vaak bewezen een schitterende palmares van resultaten te kunnen voorleggen. Denk maar aan het kasteel van Horst in de omgeving van Aarschot waar alle elementen die bij een monumentaal monumentendossier komen kijken, scrupuleus werden gerespecteerd. Ik heb het dan nog niet eens gehad over het Fort Napoleon in Oostende of over de abdij Herkenrode in Hasselt.

De statuten van de Stichting Vlaams Erfgoed openen trouwens de deur om impulsen te geven en initiatieven te ontwikkelen. Met een beetje goede wil kan men daar oneindig ver in gaan. In artikel 3 van de statuten van de Stichting Vlaams Erfgoed staat: 'De vereniging heeft tot doel – onverminderd de opdrachten van de administratie en complementair eraan – op te komen voor de valorisatie van het erfgoed, zowel het roerende, onroerend door bestemming, als het roerende, alsmede van de landschappen. De vereniging heeft tevens de ondersteuning van lokale patrimoniumverenigingen in hun streven naar verwerving, restauratie, onderhoud van monumenten en landschappen, en het zoeken naar een adequate ontsluiting ervan tot doel. Ze kan alle verrichtingen uitvoeren die rechtstreeks of onrechtstreeks verband houden met haar doel'.

Mijnheer de minister, we hebben het hier al meermaals over gehad, ook met uw medewerkers op het kabinet. Op zich is het waardevol en constructief dat men wil praten, maar achteraf blijkt het overleg een bron van frustratie. De verwachtingen die men heeft opgewekt werden immers niet waargemaakt. Op 29 februari 2000 was er bijvoorbeeld een vergadering waarop onder andere de heer Stassen, mevrouw Becq, ex-collega Marsoul en ikzelf aanwezig waren. Ook de gemeente, de VZW en de werkgroep Beaulieu waren daarop vertegenwoordigd. Uw medewerker zei toen dat 'ten gevolge van overleg tussen minister Sauwens en de burgemeester van Machelen werd overeengekomen dat zal worden overgegaan tot onteigening van het kasteel door de gemeente Machelen'.

De vertegenwoordiger van de gemeente stelde daarop dat de gemeente 'tot op heden nog geen enkel initiatief heeft ontwikkeld omdat nog geen concrete afspraken werden vastgelegd'. De medewerker repliceerde daarop dat men contact zou opnemen met de gemeente om de modaliteiten met betrekking tot de onteigening vast te leggen en de implicaties hiervan te preciseren. Achteraf horen we daar niets meer van. Niemand weet wat precies de gevolgen zijn, en dat is jammer.

Mijnheer de minister, u hebt ook gezegd dat 'in de lijn van het perscommuniqué van de professoren, we pleiten voor een kwaliteitsvolle monumentenzorg als resultaat van een dynamisch en open overleg tussen de ministers en de diensten. Met andere woorden, een monumentenzorg die meer inhoudt dan louter fysieke restauratie'. Dat moet inderdaad het uitgangspunt zijn. U hebt toen trouwens nog een aantal andere interessante zaken gezegd.

Op 18 maart 1999 werd – onder meer door u – een met redenen omklede motie betreffende de verwaarlozing van het beschermd kasteel van Beaulieu in Machelen ingediend en door het Vlaams Parlement goedgekeurd. Met deze motie werd aan de toenmalige regering gevraagd de erfpachtovereenkomst met de NV Beaulieu onmiddellijk te verbreken en het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse te wijzigen om de zoektocht naar een nieuwe bestemming voor het genoemde kasteel te vergemakkelijken. Daarnaast vroeg men onmiddellijk de nodige bewarende maatregelen te nemen tot instandhouding van het gebouw en van het stucwerk van J.C. Hansche in het bijzonder, en dringend de nodige initiatieven te nemen om het kasteel van Beaulieu een definitieve bestemming te geven.

In december 1999 werden op last van minister-president Dewael de nodige bewarende maatregelen

Keulen

uitgevoerd tot instandhouding van het gebouw en het stucwerk van Hansche in het bijzonder. Op 17 juli 2000 werd het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse gedeeltelijk gewijzigd bij beslissing van de Vlaamse regering. De Beaulieu-site behoort volgens het definitief plan tot een zone met cultuurhistorische waarde.

Op 5 mei 2000 werd door de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van het Vlaams Gewest aan de Vlaamse regering gevraagd de gemeente Machelen machtiging te verlenen tot onteigening ten algemene nutte van het kasteel van Beaulieu. Op 5 juli 2000 – zo blijkt uit de notulen van de gemeenteraad van 27 juni 2000 – richtte minister Sauwens aan de gemeente Machelen een schrijven waarbij hij zich bereid verklaart een gunstig gevolg te geven aan het voorstel van de Koninklijke Commissie en de verdeling van de restauratieve kosten meedeelt. Op 8 juni 2000 werd door het college van burgemeester en schepenen zekerheid gevraagd omtrent de budgettaire inbreng van de gemeente, de regeling inzake betaling van eventuele schadevergoedingen en de definitieve bestemming van het gebouw. Op 27 juni 2000 besliste de gemeenteraad van Machelen onder meer dat een volledig dossier inzake het kasteel van Beaulieu te Machelen moest worden opgesteld, ten einde het monument in zijn totaliteit te behoeden voor verder algemeen en mogelijk definitief verval, en dat de gemeente op basis van het schrijven van het college van 8 juni 2000 met de bevoegde administratie verder overleg zou plegen.

Op 16 december 1999 werd door de erfpachthouder van het kasteel van Beaulieu een vergadering belegd met betrekking tot de restauratie van het kasteel. Aan die vergadering werd onder meer deelgenomen door het kabinet van de minister-president, het departement Algemene Zaken en Financiën en door de Arohm, afdeling Monumenten en Landschappen en afdeling Ruimtelijke Ordening. Op 25 oktober 2000, zo werd in persmededelingen meegedeeld, stelde de erfpachthouder restauratie- en nieuwbouwplannen aan de overheidsinstanties voor. In de media werd het architectenbureau nu eens als de nieuwe aandeelhouder, dan weer als de nieuwe erfpachter aangeduid.

In de loop van de maanden februari tot juni 2000 werd door een vertegenwoordiger van de VZW Beaulieu, door vertegenwoordigers van de adviesraden van de gemeente Machelen en door diverse Vlaamse volksvertegenwoordigers herhaaldelijk overleg gepleegd met het kabinet van minister

Sauwens. Daarbij werd telkens aangedrongen op het ontwerpen van een algemeen herbestemmingsplan.

Andere collega's voelen zich vanuit een andere invalshoek betrokken bij het dossier-Beaulieu. Zo heeft de heer Timmermans in een vraag om uitleg aan minister Van Mechelen om verduidelijking gevraagd. Uit het antwoord bleek dat de erfpacht-overeenkomst een restauratieverplichting oplegt. Minister Sauwens voegde hier nog aan toe dat in het kader van een restauratie een voorstudie loopt die zal resulteren in een ontwerp-dossier.

Heel wat mensen zijn rechtstreeks betrokken bij dit dossier, maar er zijn ook heel wat betrokkenen ter plaatse. Dit kasteel heeft immers een duidelijke gemeenschapswaarde. Ik wil de minister dan ook de volgende vragen stellen.

Is het architectenbureau Quiryne & Jacobs de nieuwe erfpachthouder, zoals in de pers werd meegedeeld? Of gaat het om een nieuwe aandeelhouder?

Loopt er momenteel een gerechtelijke procedure om de erfpacht te verbreken? Welke zijn de meest recente initiatieven om de verbreking van de erfpacht te bewerkstelligen?

Bevat de erfpachtovereenkomst de verplichting voor de erfpachter om binnen een bepaalde termijn een restauratiedossier in te dienen bij de erfpachter? Zo ja, om welke termijn gaat het dan? Is deze termijn reeds verstreken?

Wordt er op dit ogenblik een restauratiedossier ingediend bij de erfpachter? Zo ja, wat is de concrete inhoud hiervan?

Welke maatregelen heeft de minister getroffen om een definitieve bestemming te geven aan het kasteel van Beaulieu? Behoort ook het opstellen van een algemeen herbestemmingsplan daartoe? Zo ja, wat is de inhoud hiervan?

Hebt u geantwoord op de brief van 8 juni 2000 waarin het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Machelen zekerheid vraagt over de budgettaire inbreng van de gemeente en over de regeling voor de betaling van eventuele schadevergoedingen en de definitieve bestemming van het gebouw? Zo ja, werd hierbij de nodige verduidelijking gegeven?

Heeft de gemeente Machelen reeds uitsluitel gegeven of zij al dan niet tot onteigening zal over-

Keulen

gaan ? Indien dit niet het geval is, gaat het hier dan nog om een valabele mogelijkheid die op korte termijn het verdere verval van het kasteel van Beaulieu kan voorkomen ?

Welke initiatieven overweegt de minister om een definitieve bestemming te geven aan het kasteel van Beaulieu ?

Mijn laatste vraag is een pleidooi voor het betrekken van de Stichting Vlaams Erfgoed bij dit dossier. Deze stichting is uw eigen geesteskind. U hebt ze zelf in het leven geroepen voor de bescherming van monumenten met beheersproblemen. Hebt u ooit overwogen om aan deze stichting in dit dossier een coördinerende en adviserende rol toe te vertrouwen ? Ze zou kunnen fungeren als stimulator bij het toekennen van een definitieve bestemming aan het kasteel, meer in het bijzonder door op te treden als coördinator tussen de diverse betrokken partijen, met name de diverse overheden op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap, de gemeentelijke overheid, de erfpachthouder en de Mache-laars zelf die bekommerd zijn om het lot van dit kasteel.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : De heer Marsoul heeft dit dossier destijds mee opgesteld en opgevolgd. Het gaat om een cultuur-historische erfenis die ik van hem heb meegekregen.

De vragen van de heer Keulen zijn duidelijk. Er moet meer duidelijkheid komen over de engagementen die zijn aangegaan en over de mogelijke consequenties. Bovendien moet er samenspraak zijn met de buurtbewoners en met alle andere betrokkenen die bekommerd zijn om het cultuur-historisch erfgoed.

De voorzitter : Het is inderdaad belangrijk dat de boodschap duidelijk is, zelfs al is ze negatief. Na twee jaar is het de hoogste tijd dat er duidelijkheid komt.

Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Ik zal zakelijk antwoorden op de vragen. Alle voorafgaande bedenkingen van de heer Keulen doen immers totaal niet ter zake. Hij doet alsof de overheid zelf alles in handen heeft.

De Vlaamse overheid was eigenaar van het kasteel van Beaulieu en heeft het in erfpacht gegeven. Er is een vergeefse poging geweest om die erfpacht juridisch ongedaan te maken. De vorige regering heeft dit dossier totaal mismeesterd. Ze heeft een van de belangrijkste onderdelen van het kunstpatrimonium in Vlaams-Brabant totaal laten verkommeren, en dit als gevolg van de opeenvolgende erfpachtoperaties.

De poging om het kasteel terug in eigendom van de overheid te krijgen, is mislukt. We kunnen geen eigendom via onteigening verwerven dat we zelf in erfpacht hebben gegeven. Dit zou een nooit geziene constructie zijn. Er is aan de gemeente Machelen-Diegem gevraagd om dat wel te doen. In eerste instantie was men daartoe bereid, maar het uittredend gemeentebestuur heeft niet de nodige stappen gezet. Ik wil aan het nieuwe gemeentebestuur, dat intussen geïnstalleerd zal zijn, vragen of men daartoe bereid is.

We hebben niet alles voor het zeggen. U negeert het juiste kader. Wel houd ik, als minister voor Landschappen en Monumentenzorg bevoegd voor het patrimonium, toezicht op wat daar gebeurt. De instandhoudingswerken, waarover ik samen met de minister-president vorig jaar mee beslist heb, hebben 1,5 miljoen frank gekost, en moesten een verdere verkommering beletten.

Er is geen nieuwe erfpachthouder. Het architectenbureau Quiryne & Jacobs heeft laten weten dat zij sinds 1 mei 2000 nieuwe aandeelhouders zijn. Volgens de akte van 13 augustus 1997 heeft de NV Beaulieu het kasteel in erfpacht. Er is een vordering tot ontbinding van de erfpacht hangende bij de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, 23ste kamer. Daar hebben we de toepassing gevraagd van artikel 751 van het gerechtelijk wetboek. De NV Beaulieu werd gedwongen om conclusies neer te leggen. De NV heeft officieel laten weten dat ze begin 2001 met de werken zal beginnen. Ze heeft het canon van 1.211.349 frank voor het jaar 2001 betaald. Tot hiervoor werd er geen canon betaald.

Volgens artikel 2, lid 4 van de erfpacht heeft de erfpachter zich ertoe verbonden om het goed te restaureren. Het restauratiedossier zal volgens de erfpachtovereenkomst binnen zes maand na de ondertekening van de akte worden voorgelegd aan de erfpachter. Ingevolge de wijzigingen van de stedenbouwkundige toestand van het goed doorgevoerd na de vererfpachting, kan volgens een gerechtelijke uitspraak de erfpachter niet voldoen aan deze restauratieverplichting. Ingevolge de inmiddels definitief vastgestelde wijziging van het gewestplan

Sauwens

Halle-Vilvoorde-Asse kan de restauratie nu wel worden uitgevoerd. U moet dus niet zeggen dat er niets is gebeurd. Integendeel, een aantal van de juridische hindernissen om te kunnen overgaan tot de restauratie, is volgens de erfpachter, en dat werd bevestigd door de rechtbank, intussen weggewerkt.

Er is vandaag nog geen restauratiedossier ingediend. Ingevolge de officiële toezegging van de erfpachthouder om het kasteel te restaureren en aangezien de erfpacht niet kon worden verbroken, is het op dit ogenblik voor de Vlaamse overheid voorbarig om een herbestemmingsplan op te stellen.

Over de vragen die de gemeente Machelen op 8 juni heeft gesteld, kan ik u meedelen dat ik reeds op 5 juni aan de gemeente heb laten weten hoe de verdeling van de kosten zou zijn, indien zij het kasteel zou onteigenen en restaureren. Op 27 juni 2000 heeft de gemeenteraad van Machelen beslist om akte te nemen van het verzoek tot onteigening, maar is er zoals gezegd niet op ingegaan.

Tijdens de vermelde gemeenteraad deelde de burgemeester mee dat de gemeente het signaal heeft gegeven dat ze wil tussenkomen om het dossier te deblokken. Een onteigening door de gemeente zal vermoedelijk op korte termijn geen oplossing bieden om de huidige patstelling te doorbreken. De erfpachthouder heeft officieel laten weten dat hij in het voorjaar van 2001 met de restauratiewerkzaamheden zal beginnen. Het is dus op dit ogenblik voorbarig voor de Vlaamse regering om zelf een bestemmingsplan op te stellen. Zolang niet is vastgesteld dat de erfpachter zijn toezeggingen inzake restauratie niet nakomt, is er voor de Stichting Vlaams Erfgoed geen ruimte om een bemiddelende rol te spelen.

Het is duidelijk dat we hier voor een dubbel spoor staan. De Vlaamse regering kan op twee manieren ingrijpen. Diegenen die dat ooit verkeerd begrepen hebben, hebben dat niet gedaan op basis van wat ik in het parlement heb meegedeeld.

In hoeverre komt de erfpachter zijn contractuele verbintenissen na? Daar moeten we strikt op toezien. Er zijn al pogingen ondernomen om dat via de rechtbank te doen. Dat is toen niet gelukt. Hiervoor zijn de volgende maanden cruciaal. We zullen dat dossier van maand tot maand opvolgen.

Iedere eigenaar en beheerder van een beschermd pand heeft een instandhoudingsplicht. Op basis van de wetgeving en decreten op de beschermde monumenten en landschappen zal ik via mijn diensten dat dossier van dag tot dag opvolgen. We zullen na gaan waar deze wetten en decreten worden overtreden. Ik zal daar ook tegen optreden. Dit is een zijdelingse invalshoek. U wekt de foute indruk dat de Vlaamse regering alle instrumenten in handen heeft om vandaag met die restauratie te beginnen. Dat is niet zo en u weet dat zeer goed.

De voorzitter : De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen : Ik weet dat inderdaad, mijnheer de minister. We weten dat trouwens allemaal. De Vlaamse Gemeenschap heeft via andere kanalen, zoals het vergunningenbeleid, ruimtelijke ordening, gewestplanwijziging en monumentenzorg andere instrumenten om een zweepslagfunctie te vervullen. Er kunnen geen twee stenen naast elkaar worden gekuist of er moet een toestemming voor verkregen worden.

Minister Johan Sauwens : Er moet wel een aanvraag zijn.

De heer Marino Keulen : Men kan daar toch invloed op uitoefenen. Wat in dit dossier vooral fout loopt, is de communicatie. Wat u nu zegt, zou op tijd en stond aan de betrokkenen en in het parlement moeten worden meegedeeld.

Over één zaak kunt u niet klagen, mijnheer de minister, in dit parlement is dit waarschijnlijk de meest constructieve commissie. Men heeft hier altijd wel begrip voor de wettelijke en praktische bezwaren die zich in de loop van een dossier kunnen voordoen. Op een zeker ogenblik vraagt men zich echter af of de zaak nog ernstig wordt aangepakt of niet. De verschillende fracties zijn bij de bespreking van de opeenvolgende begrotingen onder uw beleid, maar ook bij de bespreking van beleidsbrieven, telkens teruggekomen op het dossier van het kasteel van Beaulieu. Dat wordt dan weggemasseed. Ik begrijp dat u niet voor 100 percent meester bent over dit dossier.

Mijnheer de minister, toen deze regering in functie trad, zijn we met dit dossier op uw kabinet geweest en zei uw medewerker dat het als een donderwolk boven het vorige kabinet hing. In de periode 1991 tot 1995 profileerde u zich als degene die het voor de Vlaamse monumenten opnam. Wij willen deze donderwolk voorkomen en ons voor dit dossier inzetten.

Keulen

Dit wekt bepaalde verwachtingen. Alles kan uiteraard niet tegelijkertijd worden gerealiseerd, zelfs misschien niet in schijven, maar wij willen de stand van zaken kennen en als partner serieus worden genomen. Wij willen een zicht krijgen op de verdere evolutie. Er is de jongste maanden veel over in de pers verschenen, maar de overheid treedt weinig corrigerend op.

Ik tracht met collega's te doen wat u zelf reeds naar voren hebt geschoven en wat ik een goede houding vind voor een parlements lid in de commissie voor Cultuur. U zei dat de budgettaire obsessie door krenterigheid alles achter zich heeft gelaten. U zei nog dat monumentenzorg geen vakbond heeft. Dit vind ik een goede uitspraak. Het is de taak van het Vlaams Parlement om de zorg van het Vlaams patrimonium op zich te nemen. Dit is mijn bekommernis, alsook die van mijn collega's. Deze bekommernis motiveert me en zal me blijven motiveren. Ik zal mijn stem hier zeker nog laten horen.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, ik heb zoete herinneringen aan het gebouw. Ik ken de historische achtergrond van dit gebouw sedert 50 jaar nu. Ik dank degenen die zich in dit parlement blijvend voor dit dossier inzetten, vooral de minister die gezegd heeft dit dag na dag te zullen opvolgen. Als parlements lid heeft hij zich reeds voor dit dossier geïnteresseerd.

De bevolking zal ook degenen uit andere contreien, zoals mijn fractiegenoot de heer Keulen, dankbaar zijn. Net als het patrimonium in Tervuren, het zogenaamde Spaans huis, het onderwerp van een andere interpellatie uitmaakte, behoort dit dossier tot de verantwoordelijkheid van de parlementairen. Onze fractie steunt de minister hierin. Wij zullen de nodige inspanningen leveren, maar hebben alle begrip voor de juridische problemen. Toch moeten wij trachten dit recht te zetten. De mensen uit de streek zullen u daarvoor dankbaar zijn.

De heer Marino Keulen : Wanneer wordt een uitspraak verwacht ?

Minister Johan Sauwens : Ik kan dit omwille van de juridische elementen die erin meespelen onmogelijk juist zeggen, maar ik verwacht verder nieuws tegen mei of juni.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Isabel Vertriest tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over ruimte voor jongeren

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Vertriest tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over ruimte voor jongeren.

Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ruimte voor jongeren is een thema dat in het Vlaams Parlement reeds een aantal keren ter sprake is gekomen. Zowel de fysieke als de psychische ruimte is belangrijk. Het verheugt me dat minister Anciaux in zijn jeugdwerkbeleidspunten prioriteiten heeft gesteld, want er is grote nood aan die ruimte.

Mijn vraag betreft zowel het voorstel als de uitvoering van deze jeugdwerkbeleidspunten. Hebben deze plannen reeds vorm gekregen ? Er zijn in de jeugdsector immers herstructureringen bezig. Mijn bekommernis is dat mensen en groepen die know-how inzake ruimte voor jongeren hebben opgebouwd, tussen twee stoelen kunnen vallen. Er lopen nu een aantal projecten af. Er veranderen dingen binnen het ADJ. De voorbije tien jaar hebben de jeugdbewegingen en Aminal naar oplossingen gezocht voor de schok die het bosdecreet heeft teweeggebracht. Dit decreet hield namelijk geen rekening met het feit dat kinderen in bossen spelen. De meeste jeugdwerkers werken erg verspreid. De ene werkt bij Bos en Groen, de andere in de jeugdvereniging of in de jeugdwerking van de Vlaamse Gemeenschap, de provincie of de gemeente. Op welke manier kan van deze knowhow gebruik worden gemaakt ? Dit zal waarschijnlijk niet via een eenduidige structuur kunnen gebeuren, maar door het bijeenbrengen van mensen die in totaal verschillende administraties, verenigingen of instellingen werken. Op welke manier zullen de jeugdruimteplannen worden uitgewerkt ? Welk kader en welke criteria worden gehanteerd ?

Er zijn twee aspecten aan verbonden. Iets oudere jongeren willen niet noodzakelijk hetzelfde als kin-

Vertriest

deren van negen jaar. Daar zijn nogal grote verschillen in.

Er is een overwicht van jongeren ouder dan 15 jaar. Daardoor kunnen de jeugdruimteplannen vooral in de richting gaan van infrastructuur voor lokalen en fuifzalen. Nochtans is er ook een groot probleem op het vlak van de verblijfsinfrastructuur voor jongeren. Vaak zijn er wel weekendhuizen, maar er is geen ruimte rond om te spelen. Het resultaat is dat er overeenkomsten moeten worden gesloten met de eigenaars van bossen, hetzij de gemeente, hetzij een privé-persoon. Hoe zal het probleem van de ruimte rond de verblijfsinfrastructuur worden opgelost ?

Ik vraag ook aandacht voor groene ruimte voor jongeren. Ik pleit er niet voor om exclusief voor jongeren allerlei ruimtes te ontwikkelen. Het is belangrijk om te werken met concepten die erin voorzien dat een ruimte voor verschillende doeleinden kan worden gebruikt.

Hoe ziet de minister de mix tussen de fysieke en psychische ruimte ? In hoeverre houdt het uitgewerkte kader daar rekening mee ? Op welke manier zal de minister de thematiek ruimte en groen voor jongeren in de nieuwe structuur verankeren ? Welke criteria en voorstellen zal de minister formuleren voor de jeugdruimteplannen ? Hoe zal de minister het probleem van de verblijfsaccommodatie en de speelruimte daaromheen oplossen ?

Ik wil nog een bijkomende vraag stellen die ik niet op voorhand had aangekondigd. In hoeverre zal men binnen de plannen aandacht hebben voor het terugwinnen van de psychische ruimte ? Dat is vooral belangrijk in dichtbevolkte gebieden.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de vragen geven al aan dat er met betrekking tot de nieuw op te stellen lokale jeugdwerkbeleidsplannen eigenlijk nog niets vaststaat. Mevrouw Vertriest kan haar vragen inbrengen bij de bespreking van het ontwerp van decreet die nog steeds moet plaatsvinden.

Mijnheer de minister, ik heb u daar in het verleden al een vraag over gesteld. Ik was enorm verwonderd toen ik de brochure zag die aan de jeugdconsulenten wordt gegeven. Op het eerste blad staat in de eerste regel : 'inwerkingtreding op 1 januari

2001', ook al is er nog geen decreet en zijn er geen uitvoeringsbesluiten. Toch zijn de lokale instellingen bezig met het uitwerken van jeugdwerkbeleidsplannen in de visie van de brochure en van wat te vinden is op het internet. Dit creëert enorme onzekerheid op het terrein. U hebt altijd gezegd dat u de fout uit het verleden van inwerkingtredingen met terugwerkende kracht niet wil overnemen. Voor zover ik weet is het ontwerp van decreet nog niet teruggekomen van de Raad van State en is het nog niet besproken in het parlement. De juridische inwerkingtreding zal ten vroegste pas mogelijk zijn in de recesperiode. Ik heb dus vragen bij de manier van communiceren. Hoe zult u de totstandkoming van de nieuwe jeugdwerkbeleidsplannen mogelijk maken ? Ik had vroeger al gevraagd de huidige plannen met een jaar te verlengen. Dat is niet gebeurd en de verwarring op het terrein is dan ook gigantisch.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil eerst punctueel antwoorden op de gestelde vragen. Het is altijd belangrijk om correcte informatie te geven, zodat men niet plots wordt geconfronteerd met een decreet zonder betrokken te zijn bij de voorbereiding. Er moet nog worden gesleuteld aan de teksten. Men is ook niet overal gewoon om teksten te krijgen die nog niet definitief zijn. Dit getuigt wel van openheid.

Sneuveltteksten lokken discussie uit. Dat is precies de bedoeling, want op die manier kunnen we een goed decreet opstellen. We hebben het in de commissie al over de infosessies gehad. Vanzelfsprekend moeten de commissie en het parlement dat bespreken en goedkeuren. Dat is fundamenteel. Ik heb niet het gevoel dat daarover onduidelijkheid heerst. De inwerkingtreding van het nieuwe decreet zal niet met terugwerkende kracht gebeuren, maar wel, als het parlement dat wilt, op 1 januari 2002. Dat is mijn voorstel. De teksten die de regering heeft goedgekeurd, werden u bezorgd. Als men in de infosessies heeft gezegd dat het decreet op 1 januari 2002 van kracht wordt, dan is dat fout. Wel is het zo dat we die datum als voorstel weerhouden. Ik hoop dat daarmee het probleem van de baan is.

Mijn antwoorden op de vragen van mevrouw Vertriest zijn voorwaardelijk. Ze zijn afhankelijk van de goedkeuring van het ontwerp van decreet. We hebben daarover altijd in een open sfeer kunnen discussiëren. Ik denk dus dat ik hier al wel mijn visie mag verwoorden. De jeugdruimteplannen moeten twee kwaliteitshoofdstukken van het Jeugdwerkbeleidsplan vorm geven : jeugdwerkinfrastructuur en jeugdruimte.

Anciaux

De principes van de communicatieve planning voor het Jeugdwerkbeleidsplan in zijn geheel zijn vanzelfsprekend ook hier van toepassing. Daarom moet in het ontwerpbesluit het jeugdruimteplan volgende aspecten moet bevatten. Ten eerste moet het een beschrijving van de bestaande situatie bevatten. Ten tweede moet er een weergave van de behoeften van kinderen en jongeren worden opgenomen. We mogen zeker niet alles laten bepalen door wat de mondige plus-vijftienjarigen daarover zeggen. Er moet ook worden beschreven op welke wijze deze behoeften werden vastgesteld.

Ten derde moet er een weergave gebeuren van de behoeften van het jeugdwerk en een beschrijving van de wijze waarop deze behoeften zijn vastgesteld. Ten vierde : het moet de visie en algemene doelstellingen van het gemeentebestuur voor het jeugdruimteplan bevatten. Ten vijfde : het moet een overzicht bevatten van concrete acties die in het kader van het hoger vermeldde zullen worden ondernomen. Ten zesde : per concrete actie moet het college een concreet tijdschema voor de uitvoering ervan opstellen. Het college moet daarbij ook het beoogde resultaat, met de aanduiding van een of meer resultaatindicatoren, aangeven. Ten zevende : per concrete actie moet een meerjarenbegroting voor de uitvoering ervan worden goedgekeurd.

Ten achtste : de wijze waarop deze concrete acties worden getoetst aan allerlei wettelijke bepalingen en politieverordeningen inzake veiligheid, hygiëne, beperking van geluidsoverlast en dergelijke, moet worden aangegeven. Ten negende : de gevolgen van die concrete acties voor de ruimtelijke ordening moeten worden verwoord. Gemeentebesturen die zo'n jeugdruimteplan opmaken, krijgen een verhoogd trekkingsrecht. De verhoging bedraagt 20 percent van het voor de Vlaamse gemeenten voorbehouden bedrag. Het gaat om bijna 100 miljoen frank.

Mevrouw Vertriest, u vraagt me op welke wijze het thema ruimte en groen voor jongeren in de nieuwe structuur wordt verankerd. Welke criteria en voorschriften zullen we voorstellen ? Naast de verplichting om de jeugdinfrastructuur in beeld te brengen, heb ik niet de bedoeling om thema's te verankeren. De gemeentebesturen moeten in overleg met de bevoorrechte getuigen – de lokale jeugdwerkinitiatieven en de kinderen en jongeren van de gemeenten – zelf bepalen welke thema's worden behandeld. De thema's kunnen erg divers zijn : de jeugdwerkinfrastructuur en de fuifruimten, maar ook speelpleinen en de ontsluiting van culturele en

groene ruimten voor kinderen en jongeren, de ontsluiting van schoolinfrastructuur in de vrije tijd, buurtsportpleintjes, rondhangplekken, repetitieruimtes en dergelijke behoren tot de mogelijkheden. Tijdens vormingsbijeenkomsten wordt steeds opnieuw benadrukt dat het niet de bedoeling is om concentratiekampen of getto's voor kinderen en jongeren te organiseren. Kinderen en jongeren hebben, net zoals volwassenen, het recht op toegang tot straten, pleinen, bossen en velden. De diversiteit van het onderwerp zal vereisen dat de gemeenten goed afwegen welke doelstellingen men wilt nastreven, en welke concrete acties men daaraan verbindt. Als men een actie onderneemt, moet dat goed worden overlegd met de jongeren en het jeugdwerk. Gemeentebesturen kunnen gebruikmaken van een ruim vormingsaanbod dat op dit ogenblik door het landelijk jeugdwerk wordt klaargestoomd. Dat wordt onder meer via een website bekendgemaakt.

Wat uw derde vraag betreft, zullen ook in de geplande nieuwe bovenbouw van het Vlaams jeugdwerk geen thematieken verankerd worden, verankerd in de betekenis van verplicht. De concrete invulling en de stapsgewijze realisatie van een globaal jeugdbeleid, alsook de concrete inhoudelijke invulling voor het nieuwe steunpunt, komen zowel van de afdeling Jeugd en Sport als van de jeugdwerksector en van de vernieuwde jeugdraad van de Vlaamse Gemeenschap. Op dit ogenblik zijn er voldoende signalen. Ik zie dan ook niet in waarom een steunpunt de thematiek Jeugd en Ruimte niet zou opnemen of voortzetten. Ook in mijn beleidsnota Jeugd werd reeds aangegeven dat ik het ruimtegegeven belangrijk, ja zelfs prioritair acht.

Wat de door u aangehaalde projecten en denkgroepen inzake open ruimte betreft, is mij alleen het project Groene Ruimte bekend, samen met de betreffende lokale pilootprojecten. Dit project is een samenwerkingsverband tussen de Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme en de afdeling Bos en Groen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Ik kan u dienaangaande meedelen dat de afdeling Bos en Groen ten minste tot eind november 2001 het project Groene Ruimte wil voortzetten. Naar aanleiding van een convenant met het tegen dan opgerichte Steunpunt Jeugd en Jeugdwerk zullen we goed afwegen of en door wie het project volgend jaar wordt voortgezet. We zullen er in ieder geval voor zorgen dat dit gebeurt.

Wat uw vraag over de verblijfsaccommodatie en de speelruimten betreft, daar kan ik moeilijk nader op ingaan omdat deze probleemstelling niet nader werd geduid. Ik kan u wel meedelen dat in verband

Anciaux

met de verdere kwantitatieve en kwalitatieve uitbouw van het jeugdverblijfaanbod, rekening houdend met de noodzaak aan diversiteit, basiskwaliteit en betaalbaarheid van het aanbod, reeds een aantal maanden overleg wordt gepleegd met Toerisme Vlaanderen en met het kabinet van minister Landuyt. Ik kan nu moeilijk zeggen wanneer deze onderhandelingen afgerond zullen zijn, maar ik houd u uiteraard op de hoogte.

In het kader van het Vlaams Jeugdbeleidsplan zullen we binnenkort ook rond de tafel zitten met minister Van Mechelen. Daar zal de problematiek van de ruimtelijke ordening aan bod komen.

Ik heb reeds gesteld dat men geen getto's mag creëren. Ik pleit voor een mix van eigen plekken met plekken die ook voor andere zaken, activiteiten of doelgroepen kunnen worden gebruikt. Uit de jeugdmiddelen mag men ook geen middelen putten voor om het even wat, toevallig omdat daar jongeren bij betrokken zijn. Die middelen moeten opgenomen zijn in het hele jeugdwerkbeleidsplan. Ik verwijs in dit verband naar de totstandkoming van het jeugdbeleidsplan op gemeentelijk vlak en naar het Vlaamse Jeugdbeleidsplan tegen 2001.

We moeten ons wel hoeden voor misbruiken en het is maar vanzelfsprekend dat ook de kinderen, de jongeren, het jeugdwerk en dergelijke meer, mee zullen bepalen hoe die mix tot stand kan worden gebracht tussen de eigen plekken en de andere zaken.

Wat de aandacht voor de terugwinning van de psychische ruimte betreft, kan ik geen pasklaar antwoord geven. Er zijn heel wat insteken die we daarbij trachten te hanteren, maar het belangrijkste is te komen tot een jeugdbeleid, dus niet alleen tot een jeugdwerkbeleid, waarbij alle ministeriële departementen, maar ook de gemeentelijke niveaus, hun verantwoordelijkheid opnemen. Zij moeten daarbij steeds – en vanzelfsprekend – voor ogen houden wat de gevolgen van de voorgestelde maatregelen kunnen zijn voor de kinderen en de jongeren. In Antwerpen spreekt men in dit verband over de Jeugdparagraaf, terwijl wij het hebben over het Kindereffectenrapport.

Ik probeer voortdurend het maatschappelijk debat rond deze materie aan te wakkeren, ook al moet ik daarvoor soms controversiële standpunten innemen. Ik probeer dit evenwel steeds op een positieve manier te doen. Het belangrijkste is dat men afstapt van het uitgangspunt dat de jeugd een pro-

bleem zou vormen. De jeugd vormt immers geen probleem, maar wel een onvoorstelbare uitdaging. Ik blijf er immers van overtuigd dat we dankzij het engagement van de jongeren een schitterende toekomst tegemoet gaan.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Ik dank de minister voor zijn antwoord en wens daar nog enkele dingen aan toe te voegen.

Belangrijk is dat die convenants zullen worden gemaakt om die projecten voort te kunnen zetten. Hoe dit het best kan gebeuren, dient nader te worden bekeken. Ik hecht wel een groot belang aan de aandacht voor de bovenstructuur omdat, wat de ruimtelijke ordening betreft, de provinciale ruimtelijke-ordeningsplannen hoe dan ook de bovenlokale jeugdinfrastructuur zullen beïnvloeden. Daarmee werd onvoldoende rekening gehouden in die gemeentelijke jeugdruimteplannen. Het zou dus interessant zijn dit even met minister Van Mechelen te bekijken. Het lokale aspect zal wel opgelost geraken vermits lokale groepen sterk voor hun belangen en zaken opkomen, maar dikwijls bestaat veel minder duidelijkheid omtrent de verblijfsinfrastructuur.

Daarom houd ik een pleidooi voor een verdere bestudering en bespreking van de bovenlokale provinciale jeugdinfrastructuur met het oog op het inbouwen van de nodige garanties. Denk maar aan de weekendverblijfplaatsen voor jongeren. Meestal blijven die beperkt tot een loutere verblijfplaats en ontbreekt het daar aan bijkomende ruimte voor verdere spel- en andere activiteiten.

Indien we die multifunctionaliteit en polyvalentie aanzien van de doelgroepen en het gebruik in de ruimte willen brengen, moeten we dan in de jeugdruimteplannen ook niet voorzien in de voorwaarden waarop de jeugd daartoe zelf voor een stuk kan bijdragen? Indien we daar niet in voorzien, gaan we mijns inziens enkel naar een ondersteuning van exclusieve jongerenzaken.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Ik zal daar nu niet al te diep op ingaan, omdat we daar in het parlement nog uitgebreid op zullen terugkomen. In die zin kan ik ook begrip opbrengen voor de wreveld van mevrouw Van Hecke.

Een aantal ideeën die door u zijn aangehaald kunnen zeker in de bespreking worden opgenomen.

Anciaux

Wat het aspect van de te creëren regionale of bovenlokale infrastructuur of ruimte betreft, verwijst ik ook naar de ideeën in het kader van decreet provinciaal jeugdwerk. Daarbij werd in het verleden een sterke aanzet gegeven tot het organiseren van bovenlokale werking van zaken die heel moeilijk lokaal tot stand kunnen worden gebracht. Als voorbeeld geef ik de gehandicaptenwerking voor jongeren.

We moeten een en ander durven opentrekken, maar dan wel binnen de principes die in het kader van het decreet op de intergemeentelijke samenwerking zullen worden afgesproken. We willen trouwens ook de aanzet geven om de regionale jeugdinfrastructuur mee te ondersteunen vanuit de Vlaamse Gemeenschap. Zoals u weet hebben we dienaangaande in een vaste rubriek voorzien binnen het Cultuurinvesteringsfonds.

En wat uw laatste opmerking betreft, zal ik zeker niet nalaten daaruit elementen op te nemen bij de bespreking in deze commissie.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Algemeen genomen ben ik tevreden met uw antwoord, maar het antwoord op mijn concrete vraag voldoet niet aan mijn verwachtingen. Ik blijf heel moeilijk verteren dat men ten aanzien van het veld geen onderscheid maakt tussen het organiseren van inspraak en het meewerken aan de totstandkoming van de projecten en dat reeds signalen – u had het in dit verband over sneuvelteksten – moeten worden toegepast.

Mijnheer de minister, u zegt dat u de onzekerheid op het terrein niet hoort. Mag ik u eens meenemen naar een aantal jeugddiensten en nieuwe schepen voor jeugd ? Daar zult u zelf kunnen vaststellen dat ze helemaal niet meer weten hoe ze het moeten doen. De regelgeving en de prioriteitenregeling liggen vandaag vast en er zijn nieuwe prioriteiten voor volgend jaar.

Er heerst onzekerheid en er is een vacuüm.

Minister Bert Anciaux : Er is geen vacuüm.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Er zal een juridisch vacuüm zijn vermits men plannen moet opstellen over iets waarover vandaag nog geen teksten bestaan. De overgangsmaatregelen lopen af op het ogenblik dat de teksten in werking treden.

Het doet mij plezier dat u ons gevoel zelf als wrevel ervaart. Wij hebben inderdaad de indruk dat het parlement het liefst geen obstructie mag voeren en de tekst zo snel mogelijk goedkeurt zodat het veld verder kan uitvoeren.

U mag mij dit niet kwalijk nemen. Het is niet de eerste keer dat ik dit ervaar. Als we met betrekking tot bepaalde elementen eerst bepaalde mensen willen horen, dan krijgen we het verwijt obstructie te voeren in plaats van correct te willen werken. Een en ander moet snel gebeuren omdat het snel in werking moet treden.

Deze manier van werken stemt me inderdaad ongelukkig. Dit neemt echter niet weg dat ik wel mijn volle steun betuig aan de inspraak en de manier waarop die tot stand is gekomen. Daarover bestaat geen enkele discussie.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de aangekondigde aankopen van de voormalige bioscoop Kladaradatsch ! en de administratieve hoofdkantoren van De Lijn

Vraag om uitleg van de heer Walter Vandenbossche tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de klasj van Kladaradatsch !

Vraag om uitleg van de heer Marino Keulen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de stand van zaken van de Kladaradatsch !-saga

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de aangekondigde aankopen van de voormalige bioscoop Kladaradatsch ! en de administratieve hoofdkantoren van De Lijn, van de heer Walter Vandenbossche tot minister Anciaux, over de klasj van Kladaradatsch ! en van de heer Keulen tot minister Anciaux, over de stand van zaken van de Kladaradatsch !-saga.

Voorzitter

De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, op 25 januari 2001 waren we, samen met de Vlaamse filmsector, aanwezig op een – woelig – debat in de Kladaradatsch ! Hadden we toen geweten wat er stond te gebeuren, zouden we het gebouw ongetwijfeld hebben gekraakt.

Ik steun de minister in zijn voornemen om een Vlaams-Nederlands huis op te richten. Ik heb deze vraag 14 dagen geleden ingediend. Ondertussen heb ik een half boek aan persartikels. De Morgen blokletterde op 28 februari : 'Kladaradatsch ! wordt Belgenmop'. We hebben gezien dat achtereenvolgens de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap en eergisteren opnieuw de Franse Gemeenschap het eigendomsrecht hebben opgeëist. Dit is een zeer bizarre gang van zaken.

Mijnheer de minister, ik zal niet verder ingaan op het juridische dossier. U zult daarover zelf wel enige verduidelijking verschaffen. Als ik de feiten op een rijtje zet, dan stel ik vast dat minister-president Hasquin op 2 maart 2001 heeft gezegd dat de Franse Gemeenschap eigenaar is van het pand en dat hij daarvoor 200 miljoen frank had ingeschreven op de begroting. Op 28 februari 2001 stelde u dat de Vlaamse Gemeenschap eigenaar was omdat u bij aangetekend schrijven een optie had gelicht, die daarna werd geregistreerd. Ondertussen heeft men een arrest van het Hof van Cassatie opgediept om aan de minister-president een notariële bevoegdheid te geven om een akte op te stellen en die te laten registreren. Hierdoor zouden alle problemen van de baan zijn.

De Franse Gemeenschap laat het daar niet bij. In de krant van vandaag staat dat de Franse Gemeenschap stelt dat er helemaal geen optie of overeenkomst is. Een aantal juristen betwijfelen bovendien of men eenzijdig een verkoop kan afsluiten.

Ik wens aan deze zaak nog een ander dossier te koppelen. Toen ik de vraag indiende, hebt u ook verklaard dat u uw oog had laten vallen op de administratieve hoofdkantoren van De Lijn in de Barastraat in Anderlecht. Ook dat complex zou worden gebruikt voor sociaal-culturele activiteiten. Ik begrijp dat men in Brussel naar mogelijkheden zoekt. Toch vraag ik me af waar men in de begroting de middelen heeft ingeschreven voor de aankoop van zowel Kladaradatsch ! als van het complex in Anderlecht. Zijn daar wel middelen voor ?

Als men door de aankoop van dit pand de debatcultuur wil aanzwengelen, zou men dan niet beter samen met de Franse Gemeenschap in Kladaradatsch ! een discussie voeren om te weten wie nu eigenlijk de eigenaar is ? We stevenen immers recht af op een gerechtelijke beslissing. Hoe heeft men de beslissing genomen om Kladaradatsch ! aan te kopen ? Het is logisch dat men zich heeft gewend tot het aankoopcomité. Waar heeft men echter de oorspronkelijke beslissing genomen ?

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Walter Vandenbossche : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik heb van deze vraag gebruik gemaakt om mijn kennis van het Brussels aan te scherpen. De Brusselse uitspraak is niet 'Kladaradatsch' maar 'Kladarad-
asch'.

Minister Bert Anciaux : Wij zeggen 'Kladaradatsch'.

De heer Walter Vandenbossche : Maar ik ben een Anderlechenaar en u bent van het centrum van de stad. U weet zeer goed dat er kleine accentverschillen zijn. Het Anderlechts heeft een eigen dialect en laat de 't' weg.

Het woord komt van 'klaschen'. Het heeft een dubbele betekenis, namelijk kletsen maar ook de muren verven. Als iemand prietpraat verkoopt, dan is hij aan het 'kladaradaschen'. De term is ook van toepassing als er op een hele mistige en oncontroleerbare wijze ergens iets gebeurt. Een Brusselaar zegt dan : 'Wat een kladaradasch is dat hier !' Dit dossier is een schoolvoorbeeld van een 'kladarad-
asch'.

Mijnheer de minister, toen men het Vlaams Parlement heeft opgericht, zei men aan de buitenwereld dat het een glazen huis was. Ik heb in het parlement echter nog nooit zoveel mist gezien als nu inzake dit dossier. Dit glazen huis wordt totaal ondoorzichtig. De mist wordt geschapen omdat we niet weten waar het document is. Waar is het document ? Dat is het enige dat ons interesseert. De rest is pure speculatie. Waar is het basisdocument op grond waarvan de ene partij zegt dat ze een optie heeft en de andere partij dat het slechts om een voorkeurrecht gaat, waarbij de ene partij stelt dat er een juridische verbintenis is en de andere beweert dat dit nonsens is. Ik vraag nogmaals, waar is het document ?

Vandenbossche

Mijnheer de minister, ik wens een beroep te doen op de wet inzake de openbaarheid van bestuur. Ik nodig u uit om het document over te maken aan de commissie om ons toe te laten een gefundeerd standpunt in te nemen. Ik zou aan mijn naamgenoot willen zeggen dat wij politici geneigd zijn stellingen in te nemen. Gelet op het juridisch karakter van deze zaak, is het echter noodzakelijk dat we uitgaan van een dossierstuk.

Mijnheer de minister, bent u bereid dit stuk over te maken aan de commissie? Indien niet, dan zal ik aan mijn fractievoorzitter vragen na te gaan hoe we in het kader van de wetgeving op het openbaar bestuur u kunnen dwingen dit te doen.

Minister Bert Anciaux : U kunt me dagvaarden.

De heer Walter Vandenbossche : Dat zal minister-president Hasquin wel doen.

Het lijkt me een dierentuin. De ene minister zegt : 'Ik heb een gebouw gekocht', waarop de andere repliceert : 'Nee, ik heb het gekocht'. Als juristen weten we zeer goed wat het onderscheid is tussen een optie en een voorkeurrecht. Vandaag kan ik enkel speculeren waar het nu over gaat. Net zoals u moet ik me baseren op krantenartikels om hierover een ernstige uitspraak te doen. Dat is een dwaze toestand.

Dat is geen ernstig parlementair werk. We worden miskend en belachelijk gemaakt. Ik vraag nogmaals ons te zeggen wat in het betreffende stuk staat. Pas dan kunnen we op een ernstige basis oordelen. Wiens handtekening staat op het stuk? Wat is erin opgenomen? Zijn de voorwaarden omschreven, is de prijs vermeld, is het onroerend goed beschreven, is de termijn vastgelegd, zijn de subvoorwaarden opgenomen? Indien er bijkomende voorwaarden zijn, zoals de betaling van een voorschot, heeft de Vlaamse Gemeenschap daar dan aan voldaan? Elk goedgeaarde jurist weet dat het niet vervullen van een aantal voorwaarden de relatie of absolute nietigheid van een rechtshandeling met zich mee kan brengen. Ook hier moet ik echter puur speculeren. Ik gruw ervan dat ik als volksvertegenwoordiger en jurist moet zeggen dat uit de kranten blijkt dat er een aantal voorwaarden zouden zijn waaraan men niet heeft voldaan.

Ik heb in mijn vuistje gelachen, niet met u maar met wat minister-president Hasquin heeft verklaard. In de Brusselse Hoofdstedelijke Raad kent men hem zeer goed. Ik heb trouwens met hem een

zeer goede persoonlijke verhouding. Het is een zeer aimabel maar ook zeer verstandig en sluw man. Hij heeft geen seconde onverlet gelaten om Vlaanderen een hak te zetten. Op 15 minuten na heeft hij niet getwijfeld om in een restaurant, waar u ons ook eens mag uitnodigen om over dit dossier te praten, de bewuste rechtshandeling te stellen. Toen was het hek van de dam.

Mijnheer de minister, ik heb hemelsgrote vragen bij uw laatste persmededeling. Ik had er zelf één klaar, maar ik heb die ingetrokken naar aanleiding van uw communiqué. U bent erin geslaagd media-tiek enige geloofwaardigheid op te bouwen over de toepassing van een arrest van het Hof van Cassatie. Een aantal juristen, waaronder ikzelf, hebben de zaak wat dieper onderzocht. Ik vroeg me onmiddellijk af wat den Bert nu had uitgestoken. Volgens mij geeft u een totaal verkeerde interpretatie van het arrest. Betere juristen dan ikzelf zullen wel uitmaken wie uiteindelijk gelijk heeft.

De fundamentele vraag naar aanleiding van die laatste persconferentie is nu : wat heeft minister-president Dewael gedaan? Heeft hij een eenzijdige rechtshandeling of een contract voor echt verklaard? Daar gaat het over. We zitten in een cirkelbeweging, we zitten terug bij het begin. Is er een optie, is de optie gelicht? Wat is dat voorkeurrecht, heeft dat op een of andere wijze juridisch gestalte gekregen? Wat is de waarde van de rechtshandeling van de Franse Gemeenschap? Mijn tussenkomst is zeer speculatief, mijnheer de minister. U dwingt mij om het zo te doen omdat u het basisdocument niet uitdeelt. Ik mis dit stuk.

Op het tweede gedeelte van het betoog van de heer Vandenbossche ga ik bewust niet in, omdat ik daarover een aparte interpellatie heb ingediend. Daarin komen meer aspecten dan het louter verwerven van het onroerend goed in hoofde van de beheersmaatschappij De Lijn aan bod. Daar zullen we in de commissie voor Brussel zeer grondig op ingaan.

Ik besluit met een uitnodiging aan de minister om ons het stuk over te maken. Als volksvertegenwoordiger heb ik daar fundamenteel recht op en de wet op de openbaarheid van bestuur verplicht u daartoe.

De voorzitter : De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen : Mijnheer de minister, ik heb het in de aanhef van mijn vraag om uitleg over de Kladaradatsch !-saga. Het is alleszins geen verhaal à la 'Familie' of 'Dallas'. Dat duurde eindeloos

Keulen

lang en het was oeverloos saai. Dat kunnen we hier zeker niet zeggen. Om in mediatermen te blijven, het heeft meer iets van 'Warriors': het is flitsend, soms onvoorspelbaar, het is grillig, soms ook surrealistisch. Het is de veruitwendiging van de volkse uitdrukking 'je weet maar nooit wat de dag kan brengen'. De morgen en de avond willen in deze kwestie nogal eens van elkaar verschillen.

De idee van een Vlaams-Nederlands huis lijkt mij fantastisch. Toen ik jaren geleden op het kabinet van de heer Dewael zat, toen hij de portefeuille beheerde die u nu hebt, bestond die droom ook al. Er is altijd gewerkt aan de vestiging van een Vlaams-Nederlands huis in Brussel, om de Vlaams-Nederlandse betrekkingen te stroomlijnen, en ad hoc en structureel vorm te geven. Wie weet komt er ooit in een heel verre toekomst een soort gemenebest van de Nederlandssprekenden. Het is een heel goed idee om daar vorm aan te geven en voor een infrastructuur te zorgen. Als het gebouw, het forum er is, gebeurt het vaak dat de ideeën concreet worden. We staan daar allemaal achter.

Waar iedereen op focust, is de bedenking in een krant van gisteren van professor Van Oevelen, hoogleraar contract- en verbintenisrecht aan de universiteit van Antwerpen. Hij zegt dat minister Anciaux alleen een zaak heeft als hij kan bewijzen dat de verkopers de authentieke akte, de verkoopovereenkomst, hebben ondertekend. Anders heeft de hypotheekbewaarder alleen een eenzijdige verklaring overgeschreven. De concrete vraag is hier wie getekend heeft en hoe sluitend de akte is die u in uw bezit hebt.

De voorzitter : Ik ben juridisch niet bevoegd om wat dan ook te kunnen inschatten. Hoe is het zo ver kunnen komen ?

De Antwerpse versie van Kladaradatsch !, de vroegere filmzalen Cartoons die samen in een groep zaten, zijn allang verkocht. Ze werken opnieuw onder de naam Cartoons. Hoe komt het dat dit verhaal zo eindigt ? Waarom heeft de Vlaamse Gemeenschap niet korter op de bal gespeeld, als dat gebouw zo belangrijk is qua bestemming, qua ligging en stijl en architectuur ? Waarom heeft men niet sneller met die mensen gepraat om dat mooie gebouw te verwerven ? Dat staat in schril contrast met de gedrevenheid en zelfs, overdreven uitgedrukt, de bezetenheid waarmee de verschillende partijen nu over dit dossier aan het vechten zijn. Ik zou graag de geschiedenis van dit verhaal – voordat het 'ontploft' is – horen.

Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Ik begrijp vanzelfsprekend de verschillende vragen die over dit dossier gesteld worden. Indien we aan het eindpunt waren gekomen, dan zou de toon van de vragen anders zijn. Als we het Vlaams-Nederlands huis in de Kladaradatsch ! huisvesten, dan zouden bepaalde mensen die nu leedvermaak tentoonspreiden op een andere manier praten. Indien het resultaat negatief zou zijn, dan zou met veel genoegen worden verwezen naar bepaalde uitspraken die hier werden gedaan.

Omdat de heer Vandenbossche en de voorzitter gevraagd hebben hoe we daartoe gekomen zijn, moet ik een chronologisch overzicht geven. Sommigen onder u zijn daarvan misschien al op de hoogte, nu kan ik het voor de eerste keer in het parlement doen. Zoals u weet, ben ik al geruime tijd op zoek naar een ideale locatie om het Vlaams-Nederlands huis in Brussel te realiseren, maar ik zoek ook een locatie voor het Vlaams Cultuur-communicatiecentrum, en een locatie om het onthaal in en de promotie van Brussel tot stand te brengen. Ik heb hiervoor talloze projectvoorstellen onderzocht zonder echter de geschikte locatie te vinden.

Onthaal en promotie zijn niet onbelangrijk in het Vlaams-Nederlands huis. Het geeft geen pas om die ergens op een vijfde verdieping in een of ander kantoor te stoppen. Hetzelfde geldt voor het Vlaams-Nederlands huis. Als men een open invulling wil geven aan het Vlaams Cultuur-communicatiecentrum, dan is de ligging heel belangrijk. In het kader van deze zoektocht werd, toen het gebouw via een reclamebord officieel te koop werd gesteld, de Kladaradatsch ! bezocht op 10 januari 2001. Dit gebouw bleek onmiddellijk te beantwoorden aan waar we reeds lang naar op zoek waren. Dit is het ideale gebouw voor onze plannen. Ik hoop de leden van de commissie daar binnenkort te kunnen uitnodigen.

Op 12 januari maakte de verkoper bij een eerste gesprek zijn vraagprijs van 200 miljoen frank bekend en beweerde hij dat de Vlaamse Gemeenschap de eerste reëel geïnteresseerde kandidaatkoper was. Als ik spreek over de verkoper, dan bedoel ik verkopers, want er is een verkoper die gevolmachtigd optreedt voor zijn drie collega's. Als een verkoper 200 miljoen frank vraagt, dan moet men daar niet noodzakelijk meteen op ingaan. Hij wilde mijn eerste bod van 160 miljoen frank voorleggen aan de mede-aandeelhouders en beloofde de volledige discretie aangaande de betoonde interesse. Hij zou niet verkopen zonder de Vlaamse Gemeenschap een echte kans te geven. Hij beves-

Anciaux

tigde dat het gebouw werd verkocht met alle aanwezige goederen, vanzelfsprekend goederen die onroerend zijn door bestemming. Ik heb het niet over de tafels en de stoelen, waarvan er trouwens niet veel meer staan.

Ik heb de onderhandelingen zeer correct en met de grootste zorgvuldigheid gevoerd. Sommigen verwijten mij niet sneller de vraagprijs te hebben aanvaard. Ik meen dat men een bedrag van 200 miljoen frank gemeenschapsgeld niet zomaar uitgeeft zonder grondig onderzoek. Ik wou geen kat in een zak kopen. Ik was wel op de hoogte van het feit dat het een beschermd monument is.

Gebaseerd op foute informatie die ik zelf had gekregen van het aankoopcomité, dachten we dat we verplicht waren om via het federaal aankoopcomité te werken. We hebben dat comité op 16 januari gevraagd om het gebouw te schatten. Daarvoor stelden zij een termijn van drie maand voorop. U begrijpt dat dit voor ons heel moeilijk was, gezien de dringendheid en het feit dat we liefst als eerste en enige kandidaat-koper wilden optreden. Na veel aandringen heeft het federaal aankoopcomité deze termijn van drie maand teruggebracht op drie weken. Binnen de drie weken wilde het comité een schattingsverslag opmaken. Dit was echt nodig om snel te kunnen onderhandelen. We waren toen nog altijd de enige kandidaatkopers. Ik heb de directeur-ingenieur en de ingenieurs van de afdeling Gebouwen, administratie Overheidsgebouwen, Gebouwen en Gesubsidieerde Infrastructuur, gevraagd om de Kladaradatsch ! grondig te onderzoeken. Deze ingenieurs, met de directeur-ingenieur erbij, hebben het gebouw van de kelder tot het dak onderzocht en een rapport over de toestand en de eventuele nodige aanpassingswerken uitgebracht. Deze dienst heeft de volledige inventaris afgepunt.

Zoals ik reeds zei, werd grondig over de bestemming nagedacht. Er is geïnformeerd over de bescherming van het gebouw, de haalbaarheid van onze plannen en de invulling van de bestaande ruimten. Er is een dossier klaargemaakt over de wijze waarop de inhoud ruimtelijk kan worden gerealiseerd.

Vermits de vorige concessionarissen failliet zijn gegaan en het om de eigenaar van twee percelen gaat, is onderzocht of bij aankoop geen rechtsonzekerheid zou ontstaan over het eigendomsrecht van bepaalde goederen die in het gebouw aanwezig zijn, maar strikt genomen eigendom van de vorige

eigenaar waren geworden omdat zij onroerend door bestemming zijn. We hebben de voorzorgsmaatregel genomen om met de curator van de faillissementen Pathé Palace en Kladaradatsch ! een gesprek te voeren om te weten of sommige goederen belast waren met zakelijke rechten ten opzichte van derden. Is deze nauwgezette aanpak een nadeel geweest ? De toekomst zal dit uitwijzen. Misschien hadden we sneller moeten handelen. De som van 200 miljoen frank vrijmaken en vervolgens vaststellen dat er geen grondige verbouwingswerken, zoals het inplanten van een theater, mogelijk zouden zijn, was niet de juiste methode geweest.

De voorzitter van het aankoopcomité heeft me verkeerd ingelicht omtrent de verplichting om op zijn diensten voor schatting en onderhandeling een beroep te doen. Ik heb een verkeerde indruk gekregen en dacht het om een verplichting ging. Toen ik van de voorzitter van het federale aankoopcomité zelf vernam dat hij mij hierover had voorgelogen, heb ik hem van de onderhandelingsopdracht ontslaan. Toen na de schatting moest worden onderhandeld en steeds uitstel naar voren werd geschoven, heb ik de voorzitter van zijn opdracht ontslagen.

Intussen had ik een vaste termijn gekregen, waarbinnen een beslissing moest worden genomen. De schatting was wel gebeurd, maar over de juistheid ervan twijfelde ik. Ik vergelijk de prijs met die van andere gebouwen in de omgeving, zoals de Ancienne Belgique. De prijs van de renovatie van dit gebouw of de prijs van het renovatiedossier van de Beurs of de KVS zijn ook goede vergelijkingspunten. Het geschatte bedrag, 170 miljoen frank, was erg laag. Men wist nochtans dat er zware renovatiewerken werden uitgevoerd, waarschijnlijk een van de redenen voor het faillissement van Kladaradatsch !

Indien ik had geweten dat ik niet verplicht was om via het federale aankoopcomité te werken, waren eventueel alternatieven mogelijk geweest. Na de schatting, op 2 februari in de voormiddag, kreeg ik de heer René Hasquin aan de telefoon. Hij had vernomen dat de Vlaamse Gemeenschap in Kladaradatsch ! was geïnteresseerd. Mensen hebben me nadien gezegd dat ik bij de duivel te biechten was gegaan. Ik wil van de gelegenheid gebruikmaken om aan te klagen dat er bij het hele federale aankoopcomité niet één Franstalige werkte om dit dossier te behandelen.

Intussen zijn we niet bij de pakken blijven zitten. We wilden het risico niet nemen om de koop te

Anciaux

mislopen. Eind januari heb ik de verkoper gevraagd me een alleenonderhandelingspositie en een aankoopoptie te verlenen. Op 2 februari 2001 verbonden de vier eigenaars, vertegenwoordigd door de hoofdaandeelhouder, de heer Crott, zich ertoe tot en met 15 februari 2001 de onroerende goederen niet aan enig ander kandidaatkoper dan de Vlaamse Gemeenschap te verkopen. Ook verbonden ze er zich toe geen verkoopbelofte of compromis met een derde te ondertekenen.

Naast deze uitdrukkelijk opgenomen alleenonderhandelingspositie, heeft de heer Crott namens de eigenaars een optie verleend en een vraagprijs vermeld. Voor het gebouw op de Anspachlaan 85-Borgvalstraat was de prijs 145 miljoen frank en voor het gebouw aan de Van Praetstraat 28, 55 miljoen frank. Dit staat letterlijk vermeld in de brief die ik van de eigenaars heb gekregen. Bovendien staat vermeld dat de Vlaamse Gemeenschap binnen de voorziene termijn tot en met 15 februari haar antwoord op de optie bij aangetekend schrijven naar de eigenaars, per adres Van Praetstraat, moest sturen. Zij wilden zich niet langer dan tot en met 15 februari 2001 engageren.

Op 15 februari om 17.30 uur was de samenkomst met de notaris van de verkoper en de notaris van de Vlaamse Gemeenschap gepland. De notaris van de verkoper had van de verkoper de opdracht gekregen om de compromistekst klaar te maken. De geplande ondertekening van het verkoopcompromis ging echter niet door omdat de raadsman van de verkoper dit met allerlei drogredenen trachtte te verhinderen. Na lang onderhandelen op 15 februari werd met de heer Crott namens de verkopers onze alleenonderhandelingspositie en de optie waarin de prijs vermeld stond, verlengd tot 23 februari 2001. Deze geschreven overeenkomst was zeer tegen de zin van de advocaat. Hij onderschatte in zijn briefwisseling het belang van de aankoopoptie niet. Vanaf die dag werden door de raadsman van de verkopers allerlei manoeuvres uitgevoerd om ons te verhinderen tijdig en volgens de vereiste vorm de gevraagde verkoopprijs te aanvaarden. Dit wijst erop dat de verkopers de waarde van het op 2 februari door hen ondertekende document niet onderschatten. Waarom al die moeite om te voorkomen dat we die optie zouden lichten ?

Op 22 februari, een dag voor het einde van de optieperiode, om 14.30 uur, heeft de postbode een aangetekend schrijven aan het in de optie vermelde adres en eigenaars afgeleverd. Daarenboven heeft de gerechtsdeurwaarder deze afgifte vastge-

steld en enkele uren later is deze brief via deurwaardersexploot nogmaals overhandigd. Dit zijn de in acht genomen vormen. Met dit aangetekend schrijven heeft de Vlaamse Gemeenschap de door de eigenaars gevraagde prijs aanvaard. Met de aanvaarding van de door de eigenaars gevraagde prijs en door de overeenstemming over het goed is dus een verkoopovereenkomst gesloten en is deze definitief tot stand gekomen. Dezelfde avond vernam ik via de pers dat de Franse Gemeenschap voor dezelfde twee gebouwen eveneens 200 miljoen frank had geboden.

Op 23 februari ontvingen we een fax van de advocaat zeggende dat zijn cliënten, ondanks ons aangetekend schrijven, zich ontslagen voelen van elke verplichting jegens de Vlaamse Gemeenschap. Op 26 februari hebben we de verkopers via hun advocaat ervan op de hoogte gebracht dat de verkoopovereenkomst tussen ons definitief tot stand was gekomen. Ik heb hen uitgenodigd te bevestigen dat ze bereid waren om de authentieke akte van verkoop te verlijden. Ik heb de hoop uitgedrukt niet te moeten overgaan tot dagvaarding in het verlijden van de akte. Tevens hebben we op 26 februari de stukken waaruit de koop blijkt, namelijk stuk A plus stuk B, ter registratie aangeboden. Die werden geregistreerd op het eerste registratiekantoor in Brussel. Aldus kregen deze stukken minimaal vaste datum.

Op 27 februari heb ik ook publiek bekendgemaakt dat de Vlaamse Gemeenschap Kladaradatsch ! had gekocht. Ik kom straks terug op het feit wanneer en waarom ik naar de pers ben gestapt.

Via de pers vernam ik later dat de eigenaars met de Franse Gemeenschap een verkoopbelofte hebben ondertekend op 24 februari om 0.15 uur. Dat is een kwartier na het aflopen van het alleenonderhandelingsrecht en na het aflopen van de termijn van de optie. Ik vernam dat er op 28 februari 2001 een verkoopcompromis werd ondertekend. Ik heb absoluut geen zekerheid dat die ooit een vaste datum heeft gehaald. Tevens verklaart de heer Crott in een interview dat hij niet zal ingaan op onze aanmaning om de akte te verlijden. Nog via de pers vernemen we dat naast de aankoopprijs van 200 miljoen frank ook de schulden aan de curator en de leasinggever door de Franse Gemeenschap ten laste zouden worden genomen. Dat verhoogt de reële verkoopprijs sterk. Dat verklaart ook heel wat.

Stel dat iemand een huis koopt op rechtsgeldige wijze. Als de verkoper nadien nog een kandidaat vindt die meer wil bieden voor dat het huis, heeft

Anciaux

hij niet het recht de verkoop zomaar te verbreken. Hij zal dat goed moeten verantwoorden.

Op dat ogenblik is er mijns inziens duidelijk sprake van contractbreuk door de gewezen eigenaars. Ik heb dan ook met verscheidene juristen en professoren overlegd over de wijze waarop we dit onrecht ongedaan konden maken. Ik ben van mening dat als iemand zijn woord breekt en contractbreuk pleegt, elk legaal initiatief om dit te verhinderen gewettigd is. De heer Vastersavendts, professor verbintenissenrecht aan de VUB, is onze raadsman. We hebben ook nuttige tips gekregen van de heer Boes, professor verbintenissenrecht aan de KUL. Ik probeer een van deze dagen ook nog een gesprek te hebben met professor Van Oevelen.

Een arrest van 17 januari 1901 van het Hof van Cassatie oordeelt dat elk document dat door een overheidsorgaan qualitate qua is opgesteld, authentiek is, en wel op dezelfde wijze als de authenticiteit van notariële akten. Op basis van de stukken, van voornoemd arrest en van de adviezen van de geraadpleegde juristen en professoren heeft de minister-president de verkoopovereenkomst vastgesteld in een authentieke akte van 2 maart 2001. Ik ben voor de minister-president verschenen op 2 maart om 12.00 uur in Knokke.

Op dezelfde dag werd deze authentieke akte aangeboden aan de hypotheekbewaarder, die deze akte houdende de verwerving van het onroerend goed door de Vlaamse Gemeenschap heeft overgeschreven op datum van 9 maart 2001. De Vlaamse Gemeenschap is aldus ten aanzien van elke derde eigenaar van het onroerend goed, nu de eigendomsoverdracht na overschrijving in het register van de hypotheekbewaarder inderdaad tegenstelbaar is aan elke derde.

Ik kom nu tot een aantal heel concrete vragen. Ik wil hier open kaart spelen, maar ik laat natuurlijk mijn rechten niet in het gedrang komen. Ik had tot een half uur geleden van geen enkel parlementslid de vraag gekregen om inzage te krijgen in het dossier. Ik ben vanzelfsprekend niet bereid stukken die mogelijk het onderwerp kunnen zijn van een juridisch steekspel in het openbaar neer te leggen. Ik heb er geen enkel bezwaar tegen – op voorwaarde dat we onze rechten daar niet mee schaden en op voorwaarde dat er daarrond geheimhouding is – om aan een aantal parlementsliden de mogelijkheid te bieden deze stukken te bekijken.

Wat de eenzijdigheid van de handeling of het contract betreft, is het duidelijk dat het arrest van het Hof van Cassatie daar geen uitspraak over doet. De stukken zijn aan de akte gehecht en maken deel uit van de authentieke akte. Bijgevolg gaat het niet om een eenzijdige verbintenis, want de handtekening van de volmacht houder van de eigenaar maakt mee deel uit van de authentieke akte.

Er werd gevraagd of door de Vlaamse Gemeenschap is voldaan aan alle voorwaarden gesteld in de optie en of er bijkomende voorwaarden zijn gesteld. Op geen enkele wijze is er in het schrijven van 2 februari 2001 een bijkomende voorwaarde gesteld rond een voorschot of wat dan ook. De voorwaarden zijn uitdrukkelijk. Er is een vraagprijs waarop op een bepaalde wijze moet worden gereageerd binnen een bepaalde tijdsspanne. Dat is het enige dat gestipuleerd is.

De 200 miljoen frank hebben we kunnen vrijmaken binnen het budget van het Cultuurinvesteringsfonds. Dat bedrag is maandag overgeschreven op de Deposito en Consignatiekas en ligt ter beschikking van de vorige eigenaars.

Ik heb op geen enkele wijze geprobeerd of aanleiding gegeven om een communautaire oorlog te ontkenen. Ik heb op geen enkele wijze gereageerd op uitlatingen van de Franse Gemeenschap. Ik ben dat ook niet van plan. Ik heb op geen enkele wijze aan de pers gezegd dat de Franse Gemeenschap te kwader trouw zou handelen. Ik heb op geen enkele wijze initiatieven genomen om de Franse Gemeenschap in dit dossier een hakje te zetten. Ik heb er uitsluitend op gewezen dat er een verkoopovereenkomst was, en ik heb er alles aan gedaan om die authentiek te maken. Dat is mijn recht. Omdat dit gebouw zo geschikt is voor projecten die we willen realiseren, is dat tevens mijn plicht.

Ik heb minister Miller dinsdagmorgen ingelicht over de exacte stand van zaken. Hij was verbaasd. Hij heeft me uitdrukkelijk verzekerd dat dit onze goed relatie op geen enkele wijze in het gedrang zou brengen. Hij heeft me bovendien gezegd dat hij zou pogen om ook deze opbouwende sfeer bij zijn collega's tot stand te brengen. Ik heb het dan in het bijzonder over minister-president Hasquin. Ik heb op geen enkele wijze betwist dat de Franse Gemeenschap zijn verkoopovereenkomst zou hebben. Ik zeg enkel dat die later is gekomen. Ik vind het bijgevolg vreemd dat de Franse Gemeenschap betwist wat we in handen hebben. Het zou ook getuigen van correctheid en hoffelijkheid dat men zou zeggen daar niet van op de hoogte te zijn.

Anciaux

Wat staat er nog te gebeuren ? Ik kan geen details geven, want ik weet het niet. We staan in contact met de vorige eigenaars, en die zijn misschien geïnteresseerd in die 200 miljoen frank. Ik heb overigens nooit een probleem gemaakt van het feit dat we met de curator of de leasingmaatschappij een overeenkomst kunnen afsluiten over zaken die voor ons nuttig zijn. Ik sluit die mogelijkheid niet uit, want de eerste bevoorrechte schuldeiser na de falingszaken zijn de eigenaars van het gebouw, en betalingen komen ook hen ten goede.

Ik heb geprobeerd om aan dit dossier zo weinig mogelijk ruchtbaarheid te geven. Vaak heb ik mijn lippen op elkaar geperst. Ik zal dat de volgende dagen opnieuw doen. Ik denk dat we op degelijke wijze hebben geprobeerd om een onrechtvaardige situatie ongedaan te maken. We hebben geprobeerd om datgene waar we recht op hebben ook uit de brand te slepen. Ik weet niet hoe dit zal aflopen. Ik weet wel dat we goed zijn opgeschoten. Ik heb niet de gewoonte om me zomaar bij een politiek van voldongen feiten neer te leggen.

Op 27 februari heb ik een mededeling verstrekt, om de eigenaars duidelijk te maken dat er wel degelijk een verkoopovereenkomst is. De eigenaars worden immers geïnformeerd door een raadsman die er duidelijk andere doelstellingen op nahoudt. Maandagavond hebben we de eigenaars ingelicht over de toestand, en dat betekent dat minister-president Hasquin op dinsdag ook op de hoogte zou zijn. Ik was van oordeel dat ik beter zelf de informatie kon verspreiden.

Misschien slaag ik niet, en zullen sommigen beweren dat ik op mijn bek ga. Ik heb op een rustige en gedegen wijze geprobeerd om iets te realiseren. In elk geval kan dit niet eindeloos aanslepen. Ik zal er alles aan doen om op korte termijn de zaak af te ronden.

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Walter Vandenbossche : Ik dank de minister voor zijn uitgebreid en erg gedetailleerd antwoord. We hebben hier meer vernomen dan in de pers is verschenen. Ik blijf wel op mijn honger zitten in verband met de geregistreerde stukken. Ik vraag dat deze worden meegedeeld. Ik vraag niet naar de briefwisseling met advocaten en dergelijke, maar wel naar de openbare stukken. Ik kan ze bij wijze van spreken bij het bureau der registratie opvragen als u ze niet wilt doorspelen.

Minister Bert Anciaux : Ik heb nooit geweigerd om die stukken te overhandigen. Ik wil echter niet alle stukken van een dossier met zware juridische consequenties meedelen. De wet op de openbaarheid is niet van toepassing als er een juridisch geschil hangende is.

De heer Walter Vandenbossche : Ik ben in voldoende mate advocaat om te weten hoe delicaat dit kan zijn. Maar de geregistreerde stukken zijn openbaar. Ik vraag dat u ze meedeelt. Ik hoop dat u gelijk hebt. Uw verhaal lijkt juridisch te kloppen. Het document met de registratie van de dubbele handtekening is in dat verband erg belangrijk. In het bewuste artikel van De Morgen is dat niet vermeld. De heer Van Oevelen vraagt zich af of de authenticiteit van de handtekening van de tegenpartij is gecontroleerd. U zegt dat dit zo is ; de documenten kunnen dat bevestigen.

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche : Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik heb niet gevraagd om de stukken mee te delen. Ik wil wel een goed inzicht in de stand van zaken krijgen. Afgaande op wat de voorbije weken in de pers is verschenen, leek het wel een vaudeville. Dat maakte een erg bizarre indruk.

U hebt geen antwoord gegeven over het administratief gebouw van De Lijn. Ik steun het initiatief om daar een Vlaams-Nederlands Huis te vestigen. Misschien kunnen we de volgende bijeenkomst van de commissie voor Cultuur wel in de Kladaradatsch ! houden.

De voorzitter : De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen : Uit het betoog van de minister blijkt dat hij, om het in juridische termen uit te drukken, als een goede huisvader is opgetreden. Ik heb een beetje schrik dat het niet meer om een gewoon aankoopdossier gaat, maar om een communautair dossier. Het gaat niet meer om de inhoud of om de bestemming die men aan de gebouwen wil geven. Dat is spijtig, want dat soort van dossiers zijn aartsmoeilijk af te handelen. Waarschijnlijk komt er nu een procedureslag. Dat kost tijd. De doelstelling die aan het initiatief van de minister ten grondslag ligt – de oprichting van een Vlaams-Nederlands Huis – is te waardevol om te laten beschadigen. Ik begrijp dat u het niet alleen voor het zeggen hebt. Ik betreurt die ontwikkeling.

Minister Bert Anciaux : Ik betreur dat ook. Wat het gebouw van De Lijn betreft, heb ik een uitgebreid antwoord klaar. De heer Vandebossche heeft daarover een vraag om uitleg ingediend. Het verhaal van dit dossier is nog niet af. In de commissie zal ik het hele verhaal graag vertellen. De pers heeft me gevraagd of we daar mee bezig zijn. Men weet dat dit zo is. Men weet dat er doelstellingen zijn vastgelegd en dat er een projectmanager is aangeduid, in het verlengde van een vraag van de heer Vandebossche van anderhalf jaar geleden.

De Vlaamse Gemeenschap wil haar verantwoordelijkheid opnemen om met de inrichting van die site een bijdrage te leveren tot de leefbaarheid van de wijk. Dit is een multidisciplinair project, maar ik heb nooit gezegd dat deze site een alternatief zou zijn voor Kladaradatsch ! Ik heb enkel gezegd dat ik daar als minister van Cultuur wel een mogelijk repetitielokaal voor dansstudio's in zie. Als minister van Brusselse Aangelegenheden overleg ik met andere overheden. Het is een totaalproject. Volgende week zal ik daarover meer informatie geven. Op dit ogenblik is er in dat verband nog geen enkele beslissing genomen, en zijn er geen middelen vrijgemaakt. Dat geldt niet voor Kladaradatsch ! : daarvoor is al 200 miljoen frank betaald.

De voorzitter : De heer Vandebossche heeft het woord.

De heer Dany Vandebossche : Zullen de middelen voor het gebouw van De Lijn uit het budget van het cultuurinfrastructuurfonds komen ?

Minister Bert Anciaux : Dat is niet noodzakelijk het geval.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandebossche tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de geplande rationalisering van het orkestenlandschap

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vandebossche tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de geplande rationalisering van het orkestenlandschap.

De heer Vandebossche heeft het woord.

De heer Dany Vandebossche : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, deze vraag sluit aan bij mijn vraag over de symfonische orkesten die ik tijdens de begrotingsbesprekingen heb gesteld. Zo zijn er vier : het Koninklijk Vlaams Filharmonisch Orkest, het Symfonieorkest van Vlaanderen, het VRO en het Symfonieorkest van de Vlaamse opera. Drie daarvan zijn dat nominatim. Toen men het oude omroeporkest uit het geheel heeft gelicht, heeft men gekozen voor de VZW-structuur. Daaruit is het VRO ontstaan. In die periode circuleerden er plannen om een fusie te bewerkstelligen. Men kwam daar niet uit, en die plannen zijn dan weer opgeborgen. Tijdens de begrotingsbesprekingen is gezegd dat men het orkestenlandschap opnieuw zou hertekenen. Dat heeft ongetwijfeld te maken met de toestand in Nederland, hoewel die erg verschilt van de onze. Nederland heeft immers elf symfonische orkesten.

Er is een initiatief genomen. Er is bij de beoordelingscommissie een studie besteld. Als ik me niet vergis, is het orkest van de Vlaamse Opera niet in deze studie opgenomen. Aangezien dit orkest voornamelijk operaproducties speelt, bevindt het zich in een zeer speciale situatie.

Over de kwaliteit van de andere symfonische discussies wordt al lang gediscussieerd. Het is steeds de bedoeling geweest om deze kwaliteit te verbeteren. In dit verband is al vaak gesteld dat men niveaus voor de symfonische orkesten zou moeten invoeren.

De vraag naar een rationalisering van het orkestenlandschap is eigenlijk gebaseerd op de stelling dat er teveel orkesten zijn en dat die de gemeenschap teveel geld kosten. Ik heb het hier voornamelijk over de instellingen en niet over het Symfonieorkest van Vlaanderen, dat binnen het orkestenlandschap een heel speciale plaats inneemt.

Mijns inziens zal een rationalisering en een samenvoeging van de symfonische orkesten de bestaande problemen niet oplossen. De orkesten stellen momenteel trouwens dat een verhoging van de kwaliteit afhankelijk is van een verhoging van de middelen die ze ontvangen.

Ik zou graag weten wat het resultaat van het genomen initiatief is. Komt er een fusie van de orkesten ? Fusies zijn voor de orkesten en de instellingen absoluut onbespreekbaar. Dit lijkt me overigens vrij logisch. Deze weigering heeft niet

Vandenbossche

veel te maken met de middelen die aan de symfonische orkesten worden besteed, maar het gaat veeleer om de kwaliteit van de symfonische orkesten in Vlaanderen.

Niettegenstaande de middelen die aan de orkesten worden besteed en de mogelijkheid van een specialisatiegraad voor de orkesten, blijven nieuwe initiatieven om de kwaliteit van de symfonische orkesten te verhogen noodzakelijk. Dit zou door middel van een nieuw plan moeten worden gerealiseerd. Ik vraag me dan ook af wat er in de toekomst met de symfonische orkesten zal gebeuren.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de voorzitter, ik zou me graag aansluiten bij de vorige spreker. Dit onderwerp is hier al een aantal keren aan bod gekomen. Ondanks de vele nominatieve toelagen voldoet geen enkel Vlaams symfonisch orkest aan internationale normen. De beschikbare middelen worden momenteel over verschillende instellingen verspreid.

Ik vind tevens dat de symfonische orkesten aan een evaluatie moeten worden onderworpen. Aangezien dit punt in de vraag van de heer Vandenbossche evenwel niet aan bod is gekomen, wil ik er nu ook niet verder op ingaan.

– *De heer Marino Keulen treedt als voorzitter op.*

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer Vandenbossche, u weet ongetwijfeld dat de grote symfonische orkesten momenteel buiten het decreet vallen. Ze worden nominatief gesubsidieerd. Dit is trouwens ook het geval voor de Singel, de musicalafdeling van het Koninklijk Ballet van Vlaanderen en de Vlaamse Opera.

Deze nominatieve subsidiëring houdt in dat deze instellingen in het verleden nooit inhoudelijk zijn geëvalueerd. Deze situatie heeft op het terrein enige wrevel teweeggebracht. We zijn het er allemaal over eens dat een inhoudelijke evaluatie mogelijk moet zijn.

Ik heb in mijn beleidsnota reeds verklaard dat ik een voorstander ben van een open benadering van de volledige podiumkunsten- en muzieksector. Ik

ben dus ook te vinden voor een kwalitatieve waardering van de grote instellingen. Wat op dit vlak voor de decretaal erkende en gesubsidieerde organisaties geldt, zou voor hen ook moeten gelden. Dit betekent dat de nominatieve instellingen aan dezelfde inhoudelijke criteria moeten worden getoetst als de organisaties die onder de bepalingen van het decreet vallen.

Ik heb aan de commissie Muziek gevraagd om mij te adviseren over 'de rol van de symfonische orkestcultuur in het hedendaagse muzieklandschap in Vlaanderen'. De vraag is eigenlijk of de huidige situatie, waarbij drie nominatieve orkesten en verschillende decretaal gesubsidieerde ensembles naast elkaar bestaan, voldoende kansen biedt en voldoende diversiteit vertoont om in Vlaanderen tot een hoogstaande cultuur van symfonische muziek te komen.

Ik heb niet enkel aan de leden van de commissie Muziek advies gevraagd. Ik heb ook een vraag voorgelegd aan drie externe experts. Deze experts zijn de heer Dorny, intendant van het London Philharmonic Orchestra, de heer Hebbelinck, directeur van het Ensemble Modern, en de heer Moens, journalist en criticus.

Ik verwacht het advies van de experts tegen het einde van mei 2001. Ik heb deze vragen niet gesteld met een fuseringsplan voor de orkesten in het achterhoofd. De orkesten hebben hier zelf aanleiding toe gegeven. Zowel het filharmonisch Orkest van Vlaanderen als het VRO hebben om een forse stijging gevraagd van hun toch al niet geringe subsidiëring.

Hoewel ik deze vraag niet naast me wil neerleggen, wil ik niet blindelings ingaan op de eisen van de orkesten. Ik wil in deze zaak mijn verantwoordelijkheid niet ontlopen. Ik zal ten gronde onderzoeken op welke wijze de Vlaamse overheid kan bijdragen tot een levendig en kwalitatief hoogstaand orkestlandschap. Dit betekent ook dat ik niet wil vooruitlopen op de feiten. Ik wil eerst wachten op de gevraagde adviezen.

Mijns inziens moeten we evenwel ook het lef hebben om een totaalbeeld te creëren van het ideale orkestlandschap. Ik weet niet of ik het zelf al over een rationalisering van het orkestlandschap heb gehad. Indien dit wel het geval zou zijn, wil ik hier toch even stellen dat dit niet de juiste omschrijving is.

Anciaux

Ik wil een ideaalbeeld creëren waaruit duidelijk blijkt hoe het orkestenlandschap er zou moeten uitzien. Ik wil me hierbij baseren op de kwaliteit van het orkestenlandschap en op de doorstroming. Ik pleit met andere woorden voor een diversiteit vanuit de basis. Ik wil niet steeds meer geld aan de orkesten geven. We moeten een ideaalbeeld voor ogen houden.

Ik heb mijn redenen om twee verschillende adviezen te vragen. Ik heb mijn bedenkingen bij de bestaande situatie. Ik vind me echter absoluut niet gekwalificeerd genoeg om louter op mijn eigen bedenkingen of op mijn eigen plan voort te bouwen. Ik vind het essentieel om over een artistieke beoordeling te beschikken.

De voorzitter : De heer Vandebossche heeft het woord.

De heer Dany Vandebossche : Ik zou graag weten wanneer het externe advies en het advies van de commissie Muziek zijn gevraagd. Is dit tegelijkertijd gebeurd of is het externe advies later gevraagd ?

Minister Bert Anciaux : Dit is gelijktijdig gebeurd. Ik wil trouwens even opmerken dat de leden van de commissie Muziek op de hoogte zijn van dit extern advies.

De heer Dany Vandebossche : Dit betekent dat er na het advies van de commissie Muziek nog een advies van externe experts komt.

Minister Bert Anciaux : Dat klopt. Eigenlijk moeten beide groepen dezelfde vraag vanuit een andere invalshoek benaderen. Het gaat om een kwalitatieve beoordeling van alle symfonische orkesten, met inbegrip van de nominatief gesubsidieerde orkesten.

Ik heb beide groepen nog een andere vraag gesteld, namelijk hoe het orkestenlandschap er zou moeten uitzien. Bij het beantwoorden van deze vraag dienen ze rekening te houden met de kwaliteit, de doorstroming en de diversiteit.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Van Hecke tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de toekenning van internationale subsidies aan muziek- en podiumkunstengezelschappen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Hecke tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de toekenning van internationale subsidies aan muziek- en podiumkunstengezelschappen.

Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de voorzitter, eerst wil ik duidelijkheid scheppen over de timing van deze vraag. Die was ingegeven door een artikel in De Morgen. De journalist van deze krant die de culturele materie volgt is zeer alert. Pas na dien was er de persmededeling van de Vlaamse Directies Podiumkunsten, die mijn vraag heeft gekruist. Ik heb echter gemerkt dat we beide dezelfde bezorgdheden willen aankaarten.

Reeds tijdens de bespreking van de beleidsnota Cultuur en de begrotingen 2000 en 2001 hebben we vragen gesteld over de vermindering van de subsidies van de Nationale Loterij aan de muziek- en podiumgezelschappen. U zei toen dat parallelle subsidies aan gezelschappen moesten worden afgebouwd, daar u inspanningen had gedaan om de structurele subsidies op te trekken. Enigszins dezelfde redenering blijkt uit de mededeling over de toekenning van de internationale subsidies aan gezelschappen. Ook daar hebben een aantal gezelschappen te maken met een drastische vermindering van de reiskosten. Deze internationale subsidies vervangen de reiskosten en toelagen die vroeger naar de culturele ambassadeurs gingen. Daarvoor is nu een reglement in de plaats gekomen. Ook hier verwijst u ter argumentatie naar de aanzienlijke stijging van de structurele subsidies en stelt u dat de internationale opdrachten van gezelschappen en de kosten die daaraan zijn verbonden integraal deel moeten uitmaken van de werking en dus moeten worden gesubsidieerd via de structurele subsidies.

Mijnheer de minister, u wilt afstappen van het systeem waarbij diverse gezelschappen een beroep konden doen op diverse potjes om middelen te krijgen bovenop de structurele subsidies. U wilt in plaats daarvan een grotere zekerheid en transparantie. Dit ondersteunen we volledig. Het is een vraag die in het verleden al werd gesteld. Bij de

Van Hecke

toekenning van subsidies na de adviezen werden middelen verdeeld over gezelschappen volgens bepaalde criteria, maar dit werd volledig doorkruist door het feit dat sommigen via andere potjes meer middelen kon krijgen dan ze verdienden ten opzichte van anderen.

Laat ons dus heel duidelijk zijn : over het uitgangspunt zelf bestaat geen enkele discussie. Alleen blijft er het probleem van de advisering en de timing. Daarmee haal ik weer mijn stokpaardje boven : veel van mijn vragen komen daar hoofdzakelijk op neer. Feit is dat gezelschappen worden gepakt door die nieuwe regeling. Er zijn geen overgangsmaatregelen, en dus worden ze voor een voldongen feit geplaatst. Dit leidt tot financiële tekorten bij deze gezelschappen. Er is immers de nieuwe beleidsvisie dat die internationale subsidies moeten worden geïntegreerd en dus integraal deel moeten uitmaken van de structurele subsidieaanvraag die gepaard gaat met de vierjaarlijkse erkenning en die de gezelschappen vandaag al hebben vastgelegd. Ze konden hier dus geen rekening mee houden op het ogenblik dat ze hun meerjarenplanning indienen. Toen men de dossiers indienende voor de structurele kredieten, rekende men op de bijkomende subsidie uit de internationale kredieten : de rest zou er wel bij komen, want dat was vroeger steeds het geval geweest. Vandaag kan dit echter niet meer : dit moet dan maar met de structurele subsidies, zegt men dan.

Ik sluit me ook aan bij de duiding van het knelpunt inzake de timing voor de aanvraag van de internationale kredieten. De vraag vanwege de Vlaamse Directies Podiumkunsten inzake het ogenblik waarop de aanvraag voor die kredieten volgens het huidige reglement moest worden ingediend, lijkt me heel correct en realistisch.

Mijn vragen zijn dan ook duidelijk. Overweegt men vooralsnog overgangsmaatregelen om de gezelschappen de kans te geven hun meerjarenplanning uit te voeren en de verbintenissen die ze in het buitenland hebben aangegaan te honoreren, zonder dat dit financiële verliezen en de beperking van hun structurele werking met zich meebrengt ? Zowel de budgetten voor internationale kredieten als de lottosubsidies zijn gedaald : ze zijn niet helemaal overgegaan in de structurele subsidies. Waar is dat geld heen ?

De voorzitter : Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans : Wat gebeurt er met gezelschappen die geen structurele subsidie aanvragen omdat ze vinden dat ze die in het binnenland niet nodig hebben ? Als ze echter eventueel een voor de Vlaamse uitstraling heel belangrijke internationale opdracht hebben, maken ze dan toch nog kans op een tegemoetkoming ?

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche : Het is de bedoeling van het beleid om tot een integratie te komen van alle potjes uit het verleden die er her en der zijn. Dat is een goede keuze. Ik heb er geen enkel bezwaar tegen. Uit de persmededeling van de VDP blijkt niet zozeer dat ze tegen het beleid zijn zoals dit nu wordt gevoerd. Het gaat hen veeleer over het gebrek aan communicatie en voorlichting. Ik pleit dan ook voor meer communicatie : dat zal veel misverstanden uit de wereld helpen. Hetzelfde geldt voor de Nationale Loterij, waarnaar ze ook verwijzen. Er zou overleg moeten komen met de VDP, waarin duidelijk wordt gemaakt wat er gebeurt met de restanten van de internationale middelen. De VDP stelt deze vraag terecht. Veelal gebeurt dat vanuit het perspectief van de eigen instelling, maar dat lijkt me logisch : in deze sector moet iedereen zijn eigen instelling in leven kunnen houden.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de vragen van mevrouw Van Hecke komen in grote mate overeen met die van de VDP, hoewel ze eraan voorafgingen. Het is een compliment mocht de VDP zich daarop hebben gebaseerd. Ik zal dan ook deels mijn antwoord op de VDP herhalen. Ik ga eerst in op het afbouwen van de parallelle subsidiekanalen zonder de nodige overgangsmaatregelen. Het verheugt me dat de VDP mijn standpunt bijtreedt om zoveel mogelijk af te stappen van parallelle subsidiëring. Ook de heer Vandenbossche en mevrouw Van Hecke merkten dit op. In tegenstelling tot wat de VDP beweert, ga ik hierbij wel degelijk stelselmatig te werk, zij het niet volledig zoals de VDP het wellicht wenst. Zowel de internationale kredieten als de Loterijmiddelen beslaan het volledige culturele veld en brengen andere prioriteiten aan het licht, prioriteiten die meer dwingend zijn dan deze die enkel gelden voor de podiumkunsten. Ik wil naast een goede ondersteuning voor de podiumkunsten ook een evenwichtige ondersteuning voor alle cultuuruitingen tot stand brengen. Dat betekent dus

Anciaux

een evenredige ondersteuning voor muziek, architectuur, beeldende kunst en dergelijke.

Ik streef naar een geïntegreerd cultuur- en kunstbeleid. Dit veronderstelt een geleidelijke overgang van oude naar nieuwe systemen. Hoe men het ook draait of keert, binnen dit hele veld heeft de sector van de podiumkunsten zich het meest kunnen profileren, uiten en manifesteren. De overheid heeft deze evolutie mee gevolgd en vertaald in beleidsmaatregelen.

Vandaag en zeker na de nieuwe subsidieronde die binnen enkele weken of maanden gerealiseerd wordt, kunnen we zeggen dat de sector van de podiumkunsten op een royale wijze wordt ondersteund. Dat is noodzakelijk. Het is geen luxesituatie. De achterstand is gewoon ingehaald. Van deze sector mag men dan wel verwachten dat hij het verbreden van deze ondersteuningsoperatie naar andere cultuuruitingen mee ondersteunt. Natuurlijk veronderstelt dat enkele kleine offers. Het kan immers niet om een verhaal van steeds meer geld gaan. Er moet een verhaal komen waar iedereen beter van wordt.

Ik kom nu bij de concrete vraag van de heer Vandebossche terecht. Er is overleg daarover. Ik ben deze situatie ook gaan uitklaren op de algemene vergadering van de VDP. We hebben een hele namiddag over deze zaken gepraat. In januari en februari 2000 heb ik een rondschrift gestuurd naar alle organisaties in verband met de Loterij. We hebben dat toen opgeschort omdat er werd gezegd dat het jaar was begonnen. Nu werd iedereen voor januari ingelicht. Bovendien gaan de structurele middelen in vanaf 1 juli 2001. Er is ook overleg geweest tussen de directies onderling. Er is dus wel degelijk communicatie.

Het is de eerste keer dat we een aanzet geven tot ordening in de besteding van de internationale middelen. Er is een beleidsbrief over het internationaal cultuurbeleid opgesteld. Het geld waarin is voorzien, is daaraan gekoppeld. Ik geef natuurlijk toe dat er nog meer communicatie kan zijn. Ik zal daar dan ook aan werken.

Om de afschaffing van de parallelle subsidiestromen geleidelijk in te zetten, heb ik beslist om niet meer in internationale structurele ondersteuning te voorzien. Dat gebeurde onder andere op vraag van het Rekenhof, dat zich steeds meer vragen begon te stellen bij de dubbele subsidiëring. Ik neem de verantwoordelijkheid hiervoor op mij, maar het is

wel zo dat zowel ik als mijn voorganger daarmee werden geconfronteerd. Dit alles betekent geenszins dat de ondersteuning voor de internationale activiteiten wegvalt. Mede op vraag van de VDP wordt de projectmatige ondersteuning soepel gehanteerd en kan een gezelschap ondersteuning vragen voor activiteiten die zich over het hele jaar spreiden. Er is dus geen sprake van afschaffing. Iedereen komt immers nog steeds in aanmerking voor internationale subsidies. De projectsubsidies zijn dus niet alleen bedoeld voor wie structureel erkend is. Ik wil er bovendien op wijzen dat gezelschappen die in het verleden structurele ondersteuning kregen ook dit jaar nog op aanzienlijke bedragen konden rekenen. De reeds aangegane engagementen met betrekking tot het cultureel ambassadeurschap ben ik ook nagekomen. Het gaat hier om Rosas, Les Ballets C de la B, Circus Ronaldo, La petite bande, Collegium Vocale, Huelgas Ensemble en Anima Eterna. De andere internationale gezelschappen hebben in mijn ogen een aanvaardbare internationale ondersteuning gekregen, rekening houdend met de beschikbare middelen en met een verhoging van de structurele middelen. Ik wil ook zeggen dat ik zelf een beslissing moet nemen op het ogenblik dat ik adviezen krijg die de gereserveerde middelen overstijgen.

Om de afschaffing van de parallelle subsidiestroom geleidelijk aan in te zetten, hebben we ook beslist om de middelen van de Loterij niet langer te beschouwen als een vanzelfsprekend verworven subsidiëring en ze beschikbaar te stellen voor projecten die op dit ogenblik op geen enkele manier worden ondersteund. Ik heb het dan over kunsteducatie, multimedia, vormgeving en heel specifieke participatieprojecten. Gezien de geplande verhoging binnen de sector van de podiumkunsten, is het logisch om daar een eerste verschuiving van middelen te realiseren ten voordele van andere projecten. Voor de muzieksector plan ik een verschuiving in 2003, bij de nieuwe subsidieronde, op voorwaarde dat we duidelijkheid hebben en weten wat we willen.

Waar wordt het geld aan besteed ? Daarover is heel open en gedetailleerd gecommuniceerd met het parlement, met de sector en met de pers. De totale internationale enveloppe bedraagt in 2001 235 miljoen frank en staat onder de basisallocatie 'internationaal cultuurbeleid'. Dat is technisch gezien 70 miljoen frank minder, maar dat betekent niet dat deze middelen verloren zijn gegaan voor de internationale culturele activiteiten. Een deel van dit bedrag werd immers geheroriënteerd naar de structurele subsidiëring van de podiumkunsten. Voor festivals en teksttheater werd 20 miljoen

Anciaux

frank uitgetrokken. Een ander deel van het geld kwam terecht bij het budget voor culturele evenementen en tien miljoen frank ging naar het SMAK. Ook de bundeling van de middelen van Ons Erfdeel was een heroriëntering. Het gaat hier dus eigenlijk om veel meer dan die 70 miljoen frank.

Zowel de onbezonnen aanvragen van meer dan 200 miljoen frank als het advies van de commissie dat vijftien miljard frank boven het beschikbare budget lag, nopen mij tot onpopulaire maatregelen. Ik zit daar niet altijd mee in.

Een ongenueanceerde vergelijking van de gevraagde en uiteindelijk toegekende bedragen toevertrouwen aan de publieke opinie geeft een vertekend beeld van het beleid dat ik wens te voeren. Voor de uiteindelijke toekenning heb ik mij grotendeels gebaseerd op de gevraagde reis- en transportkosten. Dit is geen lukrake afwijking van het advies van de beoordelingscommissies, maar wel een objectieve maatstaf om zoveel en zo breed mogelijk tegemoet te komen aan de ingediende en vanzelfsprekend positief geëvalueerde aanvragen. In functie van de begrotingsbesprekingen voor 2002 zullen we bekijken wat we verder kunnen doen en of er ergens aanpassingen moeten komen. Ik wens graag tegemoet te komen aan realistische vragen van de sector.

De timing laat inderdaad te wensen over. De gevolgde procedure inzake de aanpassing van het reglement, de beperkte indienperiode voor de aanvragers en de uiteindelijke beslissing, bemoeilijken de internationale samenwerking van veel organisaties. Ik ben mij hiervan bewust, en zal samen met de administratie en de betrokken beoordelingscommissies werk maken van een versnelde procedure. Collega's, volgens mij was 2001 een overgangsjaar. We komen uit een vrij chaotische situatie. Hierin proberen we momenteel met de commissie orde te scheppen, en ik denk dat dat ook wel geapprecieerd wordt. Het debat is nog niet helemaal afgesloten, u herinnert zich waarschijnlijk wel de heftige discussies met de commissies voor Cultuur en voor Buitenlandse Aangelegenheden. We hebben aangegeven dat er nog verder gediscussieerd zal moeten worden, en dat een aantal zaken nog verijnd moet worden. Ik ben mij daarvan bewust en hoop dat de sector er zich ook bewust van is.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de minister, het was niet mijn bedoeling te zeggen dat het vrijgekomen geld slecht besteed werd. Ik ben ervan overtuigd dat het goed besteed werd. In het verleden was de situatie inderdaad chaotischer, of beter gezegd : iets minder gecoördineerd.

Ik wil u er toch aan herinneren dat er in die periode – door promotie in het buitenland – geld gegenereerd werd voor Cultuur, dat er anders nooit zou geweest zijn. Het systeem kreeg veel kritiek, maar bracht toch extra geld in het laatje. Dat gebeurde alleen niet volgens de criteria die men op dat moment voor de subsidiëring, en het onderscheid in subsidiëring tussen de gezelschappen, wou hantieren. Het is dus wel een meerwaarde dat dit nu gecoördineerd gebeurt.

U wil aan bijsturing doen, en rechtszekerheid garanderen voor gezelschappen gedurende een iets langere periode, namelijk vier jaar. Er moet een financiële meerjarenplanning worden opgemaakt om de gezelschappen niet afhankelijk te maken van jaarlijkse aanvragen. Ik wil er u echter op wijzen dat die eerste periode van vier jaar binnenkort ingaat, namelijk op 1 juli 2001. De meerjarenplannen moesten op 1 november 1999 binnen zijn, ook omdat men de engagementen moest honoreren in de lopende programmatieperiode. Een timing uitdokteren waarbij de gezelschappen zich kunnen inschrijven in de nieuwe regelgeving ligt heel moeilijk in deze sector. Ik heb zeker begrip voor uw probleem, maar u moet ook begrip hebben voor de gezelschappen. Uw bijsturing komt er op het moment dat de planning al gebeurd is, en men dus die middelen had ingecalculereerd. Vandaag stellen gezelschappen vast dat die middelen er niet zijn en er niet zullen komen. Ze zitten met een begroting, een budget dat ze ook nog nodig hebben voor de stijging van lonen en onkosten die zich in de volgende drie jaren zullen voordoen. Ze stellen vast dat de structurele middelen voor de uitvoering van het beleidsplan dat men heeft ingediend worden afgekald. Voor de gezelschappen komt dat neer op het wijzigen van de spelregels terwijl het spel al bezig is. Ik wil hier begrip voor vragen, en wil u ook vragen om hiermee rekening te houden als er aanpassingen zouden gebeuren, ook bij de volgende aanvragen voor internationale kredieten.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Ik heb vanzelfsprekend begrip voor uw opmerkingen over deze kwestie, en ben ook blij met uw begrip. Ik moet toch wel toevoegen dat dit allemaal niet zomaar uit de lucht gevallen komt. Het decreet zegt bovendien uitdruk-

Anciaux

kelijk dat ook de internationale werking opgenomen is bij de structurele subsidies. Het gesprek met de sector is nu al een hele tijd aan de gang, het is dus zeker geen eenzijdig genomen maatregel.

We hebben al vaak het debat gevoerd. Ik heb steeds verklaard dat subsidies geen vanzelfsprekende verworvenheid waren. We zitten nu in een overgangperiode, op een aantal punten is die overgang al gemaakt. Ik steek niet onder stoelen of banken dat we het reglement niet strikt geïnterpreteerd hebben. We hebben de facto ook structurele internationale subsidies toegekend waar nodig. In 2002 zouden we toch tot een grotere transparantie moeten kunnen komen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over theater voor de middenklasse te Brussel

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Gatz tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over theater voor de middenklasse te Brussel.

De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz : Mijnheer de voorzitter, ik zit hier nu al een hele voormiddag tussen kenners van de sector. Als ze mijn vraag gelezen hebben, zullen ze wel begrepen hebben dat met de formulering 'theater voor de middenklasse' misschien eerder 'repertoiretheater' bedoeld werd, dat dan vaak als meer klassiek bestempeld wordt in het spanningsveld met ander theater dat dan avantgardistisch is. Dat zal ook nog wel duidelijk worden als ik mijn vraag stel.

Het Nederlandstalige culturele leven in Brussel bruist, zoveel is zeker. Het Vlaamse aanbod op gebied van cultuurevenementen is uitgebreid en verbreedt zich nog elke dag. Toch kan alles beter, zo ook het aanbod van Vlaamse cultuurevenementen op maat van de zogenaamde 'Vlaamse middenklasse'. Het betere theater bijvoorbeeld poogt niet elitair of avantgardistisch te zijn, maar probeert een

ruim publiek aan te spreken met degelijke stukken. Momenteel is dat immers een beetje een blinde vlek.

Natuurlijk bestaan er verscheidene theatergezelschappen in en rond de verschillende gemeenschapscentra van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, die het volkstheater op amateuristische basis in ere houden en verder promoten. Aan het andere uiterste staan dan weer de vaak baanbrekende stukken die worden gespeeld in zalen zoals het Lunatheater, het Kaaitheater of de Koninklijke Vlaamse Schouwburg. Daartussen bevindt zich echter nog een onontgonnen terrein van theaterstukken die niet echt meer baanbrekend of innovierend te noemen zijn, maar de mogelijkheden van de plaatselijke toneelgezelschappen overstijgen.

Een paar gemeenschapscentra proberen deze leemte op structurele wijze in te vullen, maar dat lukt slechts moeizaam. Zo doen ze in Sint-Pieters-Woluwe en Oudergem hun uiterste best, en met succes, maar zijn ze in Vorst al tot de vaststelling moeten komen dat een en ander niet haalbaar bleef. Daarom pleit ik voor meer aandacht voor dit – bij gebrek aan een betere term – 'middenklassetheater' of 'repertoiretheater' vanuit de grotere theatergezelschappen, zoals het Kaaitheater of de KVS. Deze gezelschappen mogen zich mijns inziens immers niet beperken tot de avant-gardestukken, maar zouden een breder aanbod moeten kunnen ontwikkelen.

Daarom had ik u graag de volgende korte vragen gesteld, mijnheer de minister. Bent u het met me eens dat het de taak van de overheid is om dergelijke blinde vlekken in te vullen en dus een breder aanbod te stimuleren? Ik zeg dus wel duidelijk stimuleren, en niet van bovenaf opleggen. Welke initiatieven zijn aangewezen om deze doelstellingen te verwezenlijken? Persoonlijk dacht ik bijvoorbeeld aan het organiseren van een soort staten-generaal van de theatergezelschappen. Dat is iets wat collegelid Chabert in een vorige legislatuur in Brussel met heel de theatersector gedaan heeft, en dat was eigenlijk wel een vrij succesvol overlegmoment. Op die manier kan men samen rond de tafel gaan zitten om na te gaan wat wenselijk en wat haalbaar is om opnieuw aansluiting te vinden bij de traditie van het betere, doch niet direct baanbrekende repertoiretheater.

Nog een kleine aanvulling: in het kader van de cultuurparticipatie, die u en de hele Vlaamse regering hoog in het vaandel draagt, denk ik dat het toch wel een belangrijk discussie-element is. Ik heb deze vraag gelukkig ook kunnen stellen aan collegelid

Gatz

Delathouwer, in Brussel bevoegd voor cultuur. Hij zag in elk geval wel iets in het op gang trekken van een debat, eventueel in overleg met enkele cultuurinstellingen van net buiten Brussel, waaronder de cultuurcentra van Dilbeek en van Strombeek-Bever.

Ik hoop dan ook dat zal worden voorzien in het inbouwen van overlegmomenten.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer de voorzitter, de vraag van de heer Gatz kan worden beantwoord vanuit verschillende oogpunten. Is het een kwestie van repertoireteksten die te weinig aan bod komen ? Is het een kwestie van Vlaamse repertoiregezelschappen die te weinig aan bod komen ? Wordt er te weinig geproduceerd in de hoofdstad ? Of zijn er te weinig podia in de hoofdstad om een divers aanbod te kunnen aanbieden ? En is er wel een publiek voor het middenklassetheater in de hoofdstad, en wie is die middenklasse dan wel ? De problematiek is met andere woorden inderdaad complex. Ik wil de vraag vanuit de huidige aanbodzijde in Brussel beantwoorden.

Ik ben vanzelfsprekend een voorstander van een rijk en divers theaterlandschap, trouwens niet alleen in Brussel, maar voor het gehele Vlaamse landschap. Om die redenen heb ik in Brussel een uiteenlopende waaier aan initiatieven ondersteund in het kader van het podiumkunstedecreet. Niet alleen de gekende podia zoals het Kaaitheater en de Luna, de KVS, de VZW HetPaleis en de Beurschouwburg, maar ook verschillende gezelschappen zoals Bronks, Rosas, Needcie, Dito'Dito, Damaged Goods, Alibi Collectief en Ultima Vez. Dan laat ik nog een aantal kleinere initiatieven buiten beschouwing die projectmatig ondersteund worden. Op het vlak van dans bijvoorbeeld is het aanbod momenteel immens, en ik kan zonder overdrijven stellen dat we daarbij wereldklasse aanbieden.

Die projecten zijn naar onze hoofdstad gegaan, niet omdat ik Brussel zou wil bevoordelen, maar gewoon omdat die sector daar toevallig springlevend is. Ik speel hiermee in op de artistieke praktijk die zich organisch en autonoom heeft ontwikkeld en Brussel als biotoop heeft gekozen om zich artistiek te profileren.

Ik ben het echter niet eens met de analyse dat deze huizen en gezelschappen zich enkel beperken tot de avant-gardestukken. Het moet al serieus fout

lopen om geen Shakespeare, Tsjechov of Molière in het seizoenaanbod van de KVS, het Kaaitheater, het Lunatheater of HetPaleis tegen te komen. Maar ook stukken van eigen bodem kunnen een breed publiek bekoren. De stukken van Rudi Bekaert, om eens een Brusselse schrijver te noemen, trokken volle zalen in het Kaaitheater én in het Théâtre National.

Ik wil nu antwoorden op de concrete vragen. Is het de taak van de overheid om een breder aanbod te stimuleren ? Het antwoord op die vraag is zonder enige twijfel ja. Dat heeft mijn recente beslissing met betrekking tot de podiumkunsten reeds bewezen en dat bewijst de Brusselse artistieke sector zelf.

Is het de taak van de overheid om de bestaande huizen op te leggen wat ze wel en niet moeten programmeren ? Het antwoord op die vraag is neen. Welke initiatieven zijn dan wel aangewezen om een breder aanbod te realiseren ? Het lijkt me in eerste instantie nuttig om eens te onderzoeken of de middenklasse – die we toch eens zouden moeten bepalen – in Brussel werkelijk misdeeld is. Wat ik in Vlaanderen wel eens hoor, is dat een bepaald soort gezelschappen in Brussel niet aan de bak komt, en dan heb ik het over gezelschappen als De Tijd, Compagnie de Koe, Malpertuis en de Roovers. Daarbij denk ik dan in eerste instantie aan hun ietwat toegankelijker repertoire.

Gesteld dat er nu een nood is aan een breder aanbod, zijn dan de huidige plateaus de vanzelfsprekende partners ? Dat weet ik niet. Het Kaaitheater heeft zich geprofileerd als een hedendaags en internationaal kunstencentrum, een profiel eigen aan de grootstad. Ik voel me niet geroepen hierop in te grijpen. De KVS heeft in het verleden in mijn ogen steeds een breed en gevarieerd aanbod van repertoiretheater aangeboden. Het is nu wat vroeg om te kijken wat de huidige ploeg in petto heeft, maar ook hier respecteer ik de artistieke autonomie en heb ik er vertrouwen in dat het programma rekening zal houden met de stedelijke context waarbinnen de KVS opereert.

Misschien is er wel nood aan een presentatieplek, een Brussels cultureel centrum in het centrum van de stad, die het ruime aanbod van Vlaamse gezelschappen meer aan bod kan laten komen. Misschien, want zo evident is dit niet. Laten we inderdaad de recente geschiedenis van de Beursschouwburg niet vergeten die het roer in het begin van de jaren negentig radicaal heeft omgegooid van een presentatieplek van Nederlandstalig theater naar een multidisciplinaire projectmatige werking met

Anciaux

de Brusselse grootstedelijke context als inspiratiebron. De Beursschouwburg heeft die ommezwaai gemaakt omdat er helaas geen publiek meer was voor dat toneel met Nederlandstalig repertoire, en omdat het publiek en de bewoners rond de Beurschouwburg zich blijkbaar op geen enkele wijze voelden aangesproken.

Laat ons dus vooral niet te snel concluderen, maar laat ons deze vraag eens voorleggen aan diegenen die op het veld actief zijn, en dat hoeft niet meteen een staten-generaal te zijn. Sinds enige tijd bestaat er namelijk een regelmatig overleg tussen alle Nederlandstalige podiumkunstenorganisaties in Brussel. Dit is een nieuw gegeven, want vroeger spraken ze nooit met elkaar. Ik heb reeds met hen overlegd. Ik vind dat we in eerste instantie aan hen moeten vragen hoe zij deze problematiek vanuit de praktijk ervaren.

Mijnheer Gatz, uw vraag is in ieder geval zin- en hoopvol. Ik vind dan ook dat dit een debat ten gronde met en binnen de sector verdient.

De voorzitter : De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz : Ik dank de minister voor zijn antwoord. We moeten inderdaad eerst even bekijken wat middenklasse en middenklassetheater inhoudt.

Sta mij toe een en ander te illustreren met een concreet voorbeeld. Ik heb namelijk weet van een vrij grote vereniging uit het noordwesten van Brussel die tot voor kort regelmatig de KVS bezocht, maar die daar op een bepaald moment niet meer aan haar trekken kwam. De daaromtrent gevoerde

communicatie met de KVS-bewindvoerder leverde niet veel op en daarom trekt die vereniging nu regelmatig naar het Mechels Miniatuurtheater. Ik heb er geen bezwaar tegen dat die mensen naar een andere locatie trekken, tenzij dit gebeurt vanuit het gevoel dat zij in hun eigen stad niet langer aan hun trekken komen.

Ook ik moet het antwoord schuldig blijven op de tweede vraag of het publiek wel groot genoeg is. Ik weet wel dat er nog steeds een bepaald publiek is, misschien gevormd door oudere mensen. Ik zeg misschien, want ikzelf heb reeds voorstellingen bijgewoond in Oudergem en Sint-Pieters-Woluwe en daar bleken niet alleen oudere mensen op af te komen. Het zijn bijvoorbeeld mensen die nog eens een Shakespeare willen zien, maar dan in zijn gewone uitvoering : niet super klassiek, maar ook niet de zoveelste stilerende of minimalisering waarbij enkel de boeiende en confronterende naaktheid van het theater overblijft. De verzuring in de samenleving vanuit theaterinvalshoek kan immers op twee manieren worden tegengegaan : enerzijds door de mens tot nadenken te stemmen door vrij zware statements op het podium te brengen, anderzijds door het brengen van gewoon theater.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer Gatz, ik waardeer uw bekommernissen ten zeerste. Het debat is echter niet eenvoudig. Ik wil zeker niet ingrijpen in de programmatie. Ik ben ervan overtuigd dat de sector bereid is om hierover na te denken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 13.07 uur.*
